

Lineaarse homogeenise DV lahendite lineaarne sõltuvus ja sõltumatus

Teoreem

Olgu $y_1(x), \dots, y_n(x)$ võrrandi (1_h) lahendid. Siis

I $y_1(x), \dots, y_n(x)$ on lineaarselt sõltuvad vahemikus (a, b) parajasti siis, kui $W(x) \equiv 0 \quad \forall x \in (a, b)$.

II $y_1(x), \dots, y_n(x)$ on lineaarselt sõltumatud vahemikus (a, b) parajasti siis, kui $W(x) \neq 0 \quad \forall x \in (a, b)$.

Märkus: Teoreemi esimene osa I kehtib igasuguste $(n - 1)$ korda diferentseeruvate funktsioonide jaoks.

Lineaarse homogeenise DV lahendite lineaarne sõltuvus ja sõltumatus

Teoreem

Olgu $y_1(x), \dots, y_n(x)$ võrrandi (1_h) lahendid. Siis

I $y_1(x), \dots, y_n(x)$ on lineaarselt sõltuvad vahemikus (a, b) parajasti siis, kui $W(x) \equiv 0 \quad \forall x \in (a, b)$.

II $y_1(x), \dots, y_n(x)$ on lineaarselt sõltumatud vahemikus (a, b) parajasti siis, kui $W(x) \neq 0 \quad \forall x \in (a, b)$.

Märkus: Teoreemi esimene osa I kehtib igasuguste $(n - 1)$ korda diferentseeruvate funktsioonide jaoks.

Lineaarse homogeense DV lahendite lineaarne sõltuvus ja sõltumatus

Teoreem

Olgu $y_1(x), \dots, y_n(x)$ võrrandi (1_h) lahendid. Siis

I $y_1(x), \dots, y_n(x)$ on lineaarselt sõltuvad vahemikus (a, b) parajasti siis, kui $W(x) \equiv 0 \quad \forall x \in (a, b)$.

II $y_1(x), \dots, y_n(x)$ on lineaarselt sõltumatud vahemikus (a, b) parajasti siis, kui $W(x) \neq 0 \quad \forall x \in (a, b)$.

Märkus: Teoreemi esimene osa I kehtib igasuguste $(n - 1)$ korda diferentseeruvate funktsioonide jaoks.

Järeldus

Lineaarse homogeense diferentsiaalvõrrandi (1_h) lahendite y_1, y_2, \dots, y_n korral on järgmised tingimused samaväärsed:

- 1) y_1, y_2, \dots, y_n on lineaarselt sõltuvad vahemikus (a, b) ;*
- 2) $W(x) = 0 \quad \forall x \in (a, b)$;*
- 3) leidub $x_0 \in (a, b)$, mille korral $W(x_0) = 0$.*

Järeldus

Lineaarse homogeense diferentsiaalvõrrandi (1_h) lahendite y_1, y_2, \dots, y_n korral on järgmised tingimused samaväärsed:

- 1) y_1, y_2, \dots, y_n on lineaarselt sõltumatud vahemikus (a, b) ;*
- 2) $W(x) \neq 0 \quad \forall x \in (a, b)$;*
- 3) leidub $x_0 \in (a, b)$, mille korral $W(x_0) \neq 0$.*

Järeldus

Lineaarse homogeense diferentsiaalvõrrandi (1_h) lahendite y_1, y_2, \dots, y_n korral on järgmised tingimused samaväärsed:

- 1) y_1, y_2, \dots, y_n on lineaarselt sõltuvad vahemikus (a, b) ;*
- 2) $W(x) = 0 \quad \forall x \in (a, b)$;*
- 3) leidub $x_0 \in (a, b)$, mille korral $W(x_0) = 0$.*

Järeldus

Lineaarse homogeense diferentsiaalvõrrandi (1_h) lahendite y_1, y_2, \dots, y_n korral on järgmised tingimused samaväärsed:

- 1) y_1, y_2, \dots, y_n on lineaarselt sõltumatud vahemikus (a, b) ;*
- 2) $W(x) \neq 0 \quad \forall x \in (a, b)$;*
- 3) leidub $x_0 \in (a, b)$, mille korral $W(x_0) \neq 0$.*

Järeldus

Lineaarse homogeense diferentsiaalvõrrandi (1_h) lahendite y_1, y_2, \dots, y_n korral on kas $W(x) = 0 \ \forall x \in (a, b)$ korral või $W(x) \neq 0$ kõigi $x \in (a, b)$.

Lahendite fundamentaalsüsteem. Lineaarse diferentsiaalvõrrandi üldlahend

Definitsioon

Võrrandi $Ly = 0$ lahendite fundamentaalsüsteemiks (LFS) nimetatakse mistahes n lineaarset sõltumatut lahendit $y_1(x), y_2(x), \dots, y_n(x)$.

Teoreem

Kui kordajad $p_0(x), p_1(x), \dots, p_n(x)$ on pidevad funktsioonid vahemikus (a, b) , siis leidub võrrandi $Ly = 0$ jaoks lahendite fundamentaalsüsteem.

Tõestus

Vaatleme selle teoreemi tõestamiseks n ülesannet. Moodustame need ülesanded nii, et alati on võrrandiks $Ly = 0$ ning lisame erinevaid algtingimusi.

Lahendite fundamentaalsüsteem. Lineaarse diferentsiaalvõrrandi üldlahend

Definitsioon

Võrrandi $Ly = 0$ lahendite fundamentaalsüsteemiks (LFS) nimetatakse mistahes n lineaarset sõltumatut lahendit $y_1(x), y_2(x), \dots, y_n(x)$.

Teoreem

Kui kordajad $p_0(x), p_1(x), \dots, p_n(x)$ on pidevad funktsioonid vahemikus (a, b) , siis leidub võrrandi $Ly = 0$ jaoks lahendite fundamentaalsüsteem.

Tõestus

Vaatleme selle teoreemi tõestamiseks n ülesannet. Moodustame need ülesanded nii, et alati on võrrandiks $Ly = 0$ ning lisame erinevaid algtingimusi.

Lahendite fundamentaalsüsteem. Lineaarse diferentsiaalvõrrandi üldlahend

Definitsioon

Võrrandi $Ly = 0$ lahendite fundamentaalsüsteemiks (LFS) nimetatakse mistahes n lineaarset sõltumatut lahendit $y_1(x), y_2(x), \dots, y_n(x)$.

Teoreem

Kui kordajad $p_0(x), p_1(x), \dots, p_n(x)$ on pidevad funktsioonid vahemikus (a, b) , siis leidub võrrandi $Ly = 0$ jaoks lahendite fundamentaalsüsteem.

Tõestus

Vaatleme selle teoreemi tõestamiseks n ülesannet. Moodustame need ülesanded nii, et alati on võrrandiks $Ly = 0$ ning lisame erinevaid algtingimusi.

Lahendite fundamentaalsüsteem. Lineaarse diferentsiaalvõrrandi üldlahend

Definitsioon

Võrrandi $Ly = 0$ lahendite fundamentaalsüsteemiks (LFS) nimetatakse mistahes n lineaarset sõltumatut lahendit $y_1(x), y_2(x), \dots, y_n(x)$.

Teoreem

Kui kordajad $p_0(x), p_1(x), \dots, p_n(x)$ on pidevad funktsioonid vahemikus (a, b) , siis leidub võrrandi $Ly = 0$ jaoks lahendite fundamentaalsüsteem.

Tõestus

Vaatleme selle teoreemi tõestamiseks n ülesannet. Moodustame need ülesanded nii, et alati on võrrandiks $Ly = 0$ ning lisame erinevaid algtingimusi.

Lahendite fundamentaalsüsteem. Lineaarse diferentsiaalvõrrandi üldlahend

Definitsioon

Võrrandi $Ly = 0$ lahendite fundamentaalsüsteemiks (LFS) nimetatakse mistahes n lineaarset sõltumatut lahendit $y_1(x), y_2(x), \dots, y_n(x)$.

Teoreem

Kui kordajad $p_0(x), p_1(x), \dots, p_n(x)$ on pidevad funktsioonid vahemikus (a, b) , siis leidub võrrandi $Ly = 0$ jaoks lahendite fundamentaalsüsteem.

Tõestus

Vaatleme selle teoreemi tõestamiseks n ülesannet. Moodustame need ülesanded nii, et alati on võrrandiks $Ly = 0$ ning lisame erinevaid algtingimusi.

Olgu siis esimene ülesanne

$$\begin{cases} Ly = 0 \\ y(x_0) = 1 \\ y'(x_0) = 0 \\ \dots \\ y^{(n-1)}(x_0) = 0 \end{cases}$$

kus $x_0 \in (a, b)$. Teine Cauchy ülesanne:

$$\begin{cases} Ly = 0 \\ y(x_0) = 0 \\ y'(x_0) = 1 \\ \dots \\ y^{(n-1)}(x_0) = 0 \end{cases}$$

Olgu siis esimene ülesanne

$$\begin{cases} Ly = 0 \\ y(x_0) = 1 \\ y'(x_0) = 0 \\ \dots \\ y^{(n-1)}(x_0) = 0 \end{cases}$$

kus $x_0 \in (a, b)$. Teine Cauchy ülesanne:

$$\begin{cases} Ly = 0 \\ y(x_0) = 0 \\ y'(x_0) = 1 \\ \dots \\ y^{(n-1)}(x_0) = 0 \end{cases}$$

Nii moodustame ka ülejäänud Cauchy ülesanded. Viimane Cauchy ülesanne on kujul

$$\begin{cases} Ly = 0 \\ y(x_0) = 0 \\ y'(x_0) = 0 \\ \dots \\ y^{(n-1)}(x_0) = 1 \end{cases}$$

Oleme saanud võrrandi $Ly = 0$ n lahendit $y_1(x), y_2(x), \dots, y_n(x)$. Moodustame nende funktsioonide Wronski determinandi:

$$W[y_1(x), y_2(x), \dots, y_n(x)]_{x=x_0} =$$

$$\begin{vmatrix} y_1(x_0) & y_2(x_0) & \dots & y_n(x_0) \\ y_1'(x_0) & y_2'(x_0) & \dots & y_n'(x_0) \\ \dots & \dots & \dots & \dots \\ y_1^{(n-1)}(x_0) & y_2^{(n-1)}(x_0) & \dots & y_n^{(n-1)}(x_0) \end{vmatrix} =$$

Nii moodustame ka ülejäänud Cauchy ülesanded. Viimane Cauchy ülesanne on kujul

$$\begin{cases} Ly = 0 \\ y(x_0) = 0 \\ y'(x_0) = 0 \\ \dots \\ y^{(n-1)}(x_0) = 1 \end{cases}$$

Oleme saanud võrrandi $Ly = 0$ n lahendit $y_1(x), y_2(x), \dots, y_n(x)$.
Moodustame nende funktsioonide Wronski determinandi:

$$W[y_1(x), y_2(x), \dots, y_n(x)]_{x=x_0} =$$

$$\begin{vmatrix} y_1(x_0) & y_2(x_0) & \dots & y_n(x_0) \\ y_1'(x_0) & y_2'(x_0) & \dots & y_n'(x_0) \\ \dots & \dots & \dots & \dots \\ y_1^{(n-1)}(x_0) & y_2^{(n-1)}(x_0) & \dots & y_n^{(n-1)}(x_0) \end{vmatrix} =$$

Nii moodustame ka ülejäänud Cauchy ülesanded. Viimane Cauchy ülesanne on kujul

$$\begin{cases} Ly = 0 \\ y(x_0) = 0 \\ y'(x_0) = 0 \\ \dots \\ y^{(n-1)}(x_0) = 1 \end{cases}$$

Oleme saanud võrrandi $Ly = 0$ n lahendit $y_1(x), y_2(x), \dots, y_n(x)$. Moodustame nende funktsioonide Wronski determinandi:

$$W[y_1(x), y_2(x), \dots, y_n(x)]_{x=x_0} =$$

$$\begin{vmatrix} y_1(x_0) & y_2(x_0) & \dots & y_n(x_0) \\ y_1'(x_0) & y_2'(x_0) & \dots & y_n'(x_0) \\ \dots & \dots & \dots & \dots \\ y_1^{(n-1)}(x_0) & y_2^{(n-1)}(x_0) & \dots & y_n^{(n-1)}(x_0) \end{vmatrix} =$$

Nii moodustame ka ülejäänud Cauchy ülesanded. Viimane Cauchy ülesanne on kujul

$$\begin{cases} Ly = 0 \\ y(x_0) = 0 \\ y'(x_0) = 0 \\ \dots \\ y^{(n-1)}(x_0) = 1 \end{cases}$$

Oleme saanud võrrandi $Ly = 0$ n lahendit $y_1(x), y_2(x), \dots, y_n(x)$. Moodustame nende funktsioonide Wronski determinandi:

$$W[y_1(x), y_2(x), \dots, y_n(x)]_{x=x_0} =$$

$$\begin{vmatrix} y_1(x_0) & y_2(x_0) & \dots & y_n(x_0) \\ y_1'(x_0) & y_2'(x_0) & \dots & y_n'(x_0) \\ \dots & \dots & \dots & \dots \\ y_1^{(n-1)}(x_0) & y_2^{(n-1)}(x_0) & \dots & y_n^{(n-1)}(x_0) \end{vmatrix} =$$

Nii moodustame ka ülejäänud Cauchy ülesanded. Viimane Cauchy ülesanne on kujul

$$\begin{cases} Ly = 0 \\ y(x_0) = 0 \\ y'(x_0) = 0 \\ \dots \\ y^{(n-1)}(x_0) = 1 \end{cases}$$

Oleme saanud võrrandi $Ly = 0$ n lahendit $y_1(x), y_2(x), \dots, y_n(x)$. Moodustame nende funktsioonide Wronski determinandi:

$$W[y_1(x), y_2(x), \dots, y_n(x)]_{x=x_0} =$$

$$\begin{vmatrix} y_1(x_0) & y_2(x_0) & \dots & y_n(x_0) \\ y_1'(x_0) & y_2'(x_0) & \dots & y_n'(x_0) \\ \dots & \dots & \dots & \dots \\ y_1^{(n-1)}(x_0) & y_2^{(n-1)}(x_0) & \dots & y_n^{(n-1)}(x_0) \end{vmatrix} =$$

Nii moodustame ka ülejäänud Cauchy ülesanded. Viimane Cauchy ülesanne on kujul

$$\begin{cases} Ly = 0 \\ y(x_0) = 0 \\ y'(x_0) = 0 \\ \dots \\ y^{(n-1)}(x_0) = 1 \end{cases}$$

Oleme saanud võrrandi $Ly = 0$ n lahendit $y_1(x), y_2(x), \dots, y_n(x)$. Moodustame nende funktsioonide Wronski determinandi:

$$W[y_1(x), y_2(x), \dots, y_n(x)]_{x=x_0} =$$

$$\begin{vmatrix} y_1(x_0) & y_2(x_0) & \dots & y_n(x_0) \\ y_1'(x_0) & y_2'(x_0) & \dots & y_n'(x_0) \\ \dots & \dots & \dots & \dots \\ y_1^{(n-1)}(x_0) & y_2^{(n-1)}(x_0) & \dots & y_n^{(n-1)}(x_0) \end{vmatrix} =$$

$$= \begin{vmatrix} 1 & 0 & \dots & 0 \\ 0 & 1 & \dots & 0 \\ \dots & \dots & \dots & \dots \\ 0 & 0 & \dots & 1 \end{vmatrix} = 1 \neq 0$$

Kuna Wronski determinant on nullist erinev, siis on funktsioonid lineaarselt sõltumatud ja moodustavad LFS.

$$= \begin{vmatrix} 1 & 0 & \dots & 0 \\ 0 & 1 & \dots & 0 \\ \dots & \dots & \dots & \dots \\ 0 & 0 & \dots & 1 \end{vmatrix} = 1 \neq 0$$

Kuna Wronski determinant on nullist erinev, siis on funktsioonid lineaarselt sõltumatud ja moodustavad LFS.

Teoreem

Olgu $y_1(x), y_2(x), \dots, y_n(x)$ võrrandi $Ly = 0$ lahendite fundamentaalsüsteem, siis selle võrrandi üldlahend avaldub kujul $y_h = C_1y_1(x) + C_2y_2(x) + \dots + C_ny_n(x)$.

Teoreem

Olgu $y_1(x), y_2(x), \dots, y_n(x)$ võrrandi $Ly = 0$ lahendite fundamentaalsüsteem, $y_(x)$ võrrandi $Ly = f(x)$ üks lahend, siis võrrandi $Ly = f(x)$ üldlahend on kujul $y = C_1y_1(x) + C_2y_2(x) + \dots + C_ny_n(x) + y_*(x)$.*

Teoreem

Olgu $y_1(x), y_2(x), \dots, y_n(x)$ võrrandi $Ly = 0$ lahendite fundamentaalsüsteem, siis selle võrrandi üldlahend avaldub kujul

$$y_h = C_1 y_1(x) + C_2 y_2(x) + \dots + C_n y_n(x).$$

Teoreem

Olgu $y_1(x), y_2(x), \dots, y_n(x)$ võrrandi $Ly = 0$ lahendite fundamentaalsüsteem, $y_(x)$ võrrandi $Ly = f(x)$ üks lahend, siis võrrandi $Ly = f(x)$ üldlahend on kujul*

$$y = C_1 y_1(x) + C_2 y_2(x) + \dots + C_n y_n(x) + y_*(x).$$

Tõestus

Omaduse 2 põhjal saame öelda, et

$$y = C_1 y_1 + C_2 y_2 + \dots + C_n y_n + y_*$$

on $Ly = f(x)$ lahend. Nüüd on vaja veel veenduda, et mistahes $x_0 \in (a, b)$ ja mistahes $y_0, y_0^{(1)}, \dots, y_0^{(n-1)}$ korral leiduvad konstandid C_1, C_2, \dots, C_n nii, et funktsioon $y = C_1 y_1 + C_2 y_2 + \dots + C_n y_n + y_$ rahuldab algtingimusi*

$$\begin{cases} y(x_0) = y_0 \\ y'(x_0) = y_0^{(1)} \\ \dots \\ y^{(n-1)}(x_0) = y_0^{(n-1)} \end{cases}$$

Tõestus

Omaduse 2 põhjal saame öelda, et

$$y = C_1y_1 + C_2y_2 + \dots + C_ny_n + y_*$$

on $Ly = f(x)$ lahend. Nüüd on vaja veel veenduda, et mistahes $x_0 \in (a, b)$ ja mistahes $y_0, y_0^{(1)}, \dots, y_0^{(n-1)}$ korral leiduvad konstandid C_1, C_2, \dots, C_n nii, et funktsioon $y = C_1y_1 + C_2y_2 + \dots + C_ny_n + y_$ rahuldab algtingimusi*

$$\begin{cases} y(x_0) = y_0 \\ y'(x_0) = y_0^{(1)} \\ \dots \\ y^{(n-1)}(x_0) = y_0^{(n-1)} \end{cases}$$

Kirjutame algtingimused lahti, kusjuures y_* viime paremale poole võrdusmärgi. Saame

$$\begin{cases} C_1 y_1(x_0) + C_2 y_2(x_0) + \dots + C_n y_n(x_0) = y_0 - y_*(x_0) \\ C_1 y_1'(x_0) + C_2 y_2'(x_0) + \dots + C_n y_n'(x_0) = y_0^{(1)} - y_*'(x_0) \\ \dots \\ C_1 y_1^{(n-1)}(x_0) + C_2 y_2^{(n-1)}(x_0) + \dots + C_n y_n^{(n-1)}(x_0) = y_0^{(n-1)} - y_*^{(n-1)}(x_0) \end{cases}$$

Sellest võrrandisüsteemist on vaja määrata konstandid C_1, \dots, C_n . Lineaarsel süsteemil leidub lahend, kui süsteemi determinant on nullist erinev.

Kirjutame algtingimused lahti, kusjuures y_* viime paremale poole võrdusmärgi. Saame

$$\begin{cases} C_1 y_1(x_0) + C_2 y_2(x_0) + \dots + C_n y_n(x_0) = y_0 - y_*(x_0) \\ C_1 y_1'(x_0) + C_2 y_2'(x_0) + \dots + C_n y_n'(x_0) = y_0^{(1)} - y_*'(x_0) \\ \dots \\ C_1 y_1^{(n-1)}(x_0) + C_2 y_2^{(n-1)}(x_0) + \dots + C_n y_n^{(n-1)}(x_0) = y_0^{(n-1)} - y_*^{(n-1)}(x_0) \end{cases}$$

Sellest võrrandisüsteemist on vaja määrata konstandid C_1, \dots, C_n . Lineaarsel süsteemil leidub lahend, kui süsteemi determinant on nullist erinev.

Kirjutame algtingimused lahti, kusjuures y_* viime paremale poole võrdusmärgi. Saame

$$\begin{cases} C_1 y_1(x_0) + C_2 y_2(x_0) + \dots + C_n y_n(x_0) = y_0 - y_*(x_0) \\ C_1 y_1'(x_0) + C_2 y_2'(x_0) + \dots + C_n y_n'(x_0) = y_0^{(1)} - y_*'(x_0) \\ \dots \\ C_1 y_1^{(n-1)}(x_0) + C_2 y_2^{(n-1)}(x_0) + \dots + C_n y_n^{(n-1)}(x_0) = y_0^{(n-1)} - y_*^{(n-1)}(x_0) \end{cases}$$

Sellest võrrandisüsteemist on vaja määrata konstandid C_1, \dots, C_n .

Lineaarsel süsteemil leidub lahend, kui süsteemi determinant on nullist erinev.

Kirjutame algtingimused lahti, kusjuures y_* viime paremale poole võrdusmärgi. Saame

$$\begin{cases} C_1 y_1(x_0) + C_2 y_2(x_0) + \dots + C_n y_n(x_0) = y_0 - y_*(x_0) \\ C_1 y_1'(x_0) + C_2 y_2'(x_0) + \dots + C_n y_n'(x_0) = y_0^{(1)} - y_*'(x_0) \\ \dots \\ C_1 y_1^{(n-1)}(x_0) + C_2 y_2^{(n-1)}(x_0) + \dots + C_n y_n^{(n-1)}(x_0) = y_0^{(n-1)} - y_*^{(n-1)}(x_0) \end{cases}$$

Sellest võrrandisüsteemist on vaja määrata konstandid C_1, \dots, C_n . Lineaarsel süsteemil leidub lahend, kui süsteemi determinant on nullist erinev.

Meil

$$\begin{vmatrix} y_1(x_0) & y_2(x_0) & \dots & y_n(x_0) \\ y_1'(x_0) & y_2'(x_0) & \dots & y_n'(x_0) \\ \vdots & \vdots & \dots & \vdots \\ y_1^{(n-1)}(x_0) & y_2^{(n-1)}(x_0) & \dots & y_n^{(n-1)}(x_0) \end{vmatrix} = W(x_0) \neq 0,$$

sest y_1, y_2, \dots, y_n on võrrandi $Ly = 0$ LFS. Kuna determinant ei võrdu nulliga, siis süsteem on lahenduv ning leidub parajasti üks komplekt sellist süsteemi rahuldavaid konstante $C_1 = C_1^0, C_2 = C_2^0, \dots, C_n = C_n^0$. Teoreem on tõestatud ning sellega on ka esimene teoreem tõestatud.

KOKKUVÕTE: n -järku lineaarse dif. võrrandi võime lahendada järgmiselt:

- 1) leiame $Ly = 0$ n lineaarset sõltumatut lahendit y_1, y_2, \dots, y_n ehk siis LFSi.
- 2) Leiame $Ly = f$ ühe lahendi y_* .
- 3) Kirjutame välja vastuse kujul

$$y = C_1 y_1 + C_2 y_2 + \dots + C_n y_n + y_*$$

Meil

$$\begin{vmatrix} y_1(x_0) & y_2(x_0) & \dots & y_n(x_0) \\ y_1'(x_0) & y_2'(x_0) & \dots & y_n'(x_0) \\ \dots & \dots & \dots & \dots \\ y_1^{(n-1)}(x_0) & y_2^{(n-1)}(x_0) & \dots & y_n^{(n-1)}(x_0) \end{vmatrix} = W(x_0) \neq 0,$$

sest y_1, y_2, \dots, y_n on võrrandi $Ly = 0$ LFS. Kuna determinant ei võrdu nulliga, siis süsteem on lahenduv ning leidub parajasti üks komplekt sellist süsteemi rahuldavaid konstante $C_1 = C_1^0, C_2 = C_2^0, \dots, C_n = C_n^0$. Teoreem on tõestatud ning sellega on ka esimene teoreem tõestatud.

KOKKUVÕTE: n -järku lineaarse dif. võrrandi võime lahendada järgmiselt:

- 1) leiame $Ly = 0$ n lineaarset sõltumatut lahendit y_1, y_2, \dots, y_n ehk siis LFSi.
- 2) Leiame $Ly = f$ ühe lahendi y_* .
- 3) Kirjutame välja vastuse kujul

$$y = C_1 y_1 + C_2 y_2 + \dots + C_n y_n + y_*$$

Meil

$$\begin{vmatrix} y_1(x_0) & y_2(x_0) & \dots & y_n(x_0) \\ y_1'(x_0) & y_2'(x_0) & \dots & y_n'(x_0) \\ \dots & \dots & \dots & \dots \\ y_1^{(n-1)}(x_0) & y_2^{(n-1)}(x_0) & \dots & y_n^{(n-1)}(x_0) \end{vmatrix} = W(x_0) \neq 0,$$

sest y_1, y_2, \dots, y_n on võrrandi $Ly = 0$ LFS. Kuna determinant ei võrdu nulliga, siis süsteem on lahenduv ning leidub parajasti üks komplekt sellist süsteemi rahuldavaid konstante $C_1 = C_1^0, C_2 = C_2^0, \dots, C_n = C_n^0$. Teoreem on tõestatud ning sellega on ka esimene teoreem tõestatud.

KOKKUVÕTE: n -järku lineaarse dif. võrrandi võime lahendada järgmiselt:

- 1) leiame $Ly = 0$ n lineaarset sõltumatut lahendit y_1, y_2, \dots, y_n ehk siis LFSi.
- 2) Leiame $Ly = f$ ühe lahendi y_* .
- 3) Kirjutame välja vastuse kujul

$$y = C_1 y_1 + C_2 y_2 + \dots + C_n y_n + y_*$$

Meil

$$\begin{vmatrix} y_1(x_0) & y_2(x_0) & \dots & y_n(x_0) \\ y_1'(x_0) & y_2'(x_0) & \dots & y_n'(x_0) \\ \dots & \dots & \dots & \dots \\ y_1^{(n-1)}(x_0) & y_2^{(n-1)}(x_0) & \dots & y_n^{(n-1)}(x_0) \end{vmatrix} = W(x_0) \neq 0,$$

sest y_1, y_2, \dots, y_n on võrrandi $Ly = 0$ LFS. Kuna determinant ei võrdu nulliga, siis süsteem on lahenduv ning leidub parajasti üks komplekt sellist süsteemi rahuldavaid konstante $C_1 = C_1^0, C_2 = C_2^0, \dots, C_n = C_n^0$. Teoreem on tõestatud ning sellega on ka esimene teoreem tõestatud.

KOKKUVÕTE: n -järku lineaarse dif. võrrandi võime lahendada järgmiselt:

- 1) leiame $Ly = 0$ n lineaarset sõltumatut lahendit y_1, y_2, \dots, y_n ehk siis LFSi.
- 2) Leiame $Ly = f$ ühe lahendi y_* .
- 3) Kirjutame välja vastuse kujul

$$y = C_1 y_1 + C_2 y_2 + \dots + C_n y_n + y_*$$

Meil

$$\begin{vmatrix} y_1(x_0) & y_2(x_0) & \dots & y_n(x_0) \\ y_1'(x_0) & y_2'(x_0) & \dots & y_n'(x_0) \\ \dots & \dots & \dots & \dots \\ y_1^{(n-1)}(x_0) & y_2^{(n-1)}(x_0) & \dots & y_n^{(n-1)}(x_0) \end{vmatrix} = W(x_0) \neq 0,$$

sest y_1, y_2, \dots, y_n on võrrandi $Ly = 0$ LFS. Kuna determinant ei võrdu nulliga, siis süsteem on lahenduv ning leidub parajasti üks komplekt sellist süsteemi rahuldavaid konstante $C_1 = C_1^0, C_2 = C_2^0, \dots, C_n = C_n^0$.

Teoreem on tõestatud ning sellega on ka esimene teoreem tõestatud.

KOKKUVÕTE: n -järku lineaarse dif. võrrandi võime lahendada järgmiselt:

- 1) leiame $Ly = 0$ n lineaarset sõltumatut lahendit y_1, y_2, \dots, y_n ehk siis LFSi.
- 2) Leiame $Ly = f$ ühe lahendi y_* .
- 3) Kirjutame välja vastuse kujul

$$y = C_1 y_1 + C_2 y_2 + \dots + C_n y_n + y_*$$

Meil

$$\begin{vmatrix} y_1(x_0) & y_2(x_0) & \dots & y_n(x_0) \\ y_1'(x_0) & y_2'(x_0) & \dots & y_n'(x_0) \\ \dots & \dots & \dots & \dots \\ y_1^{(n-1)}(x_0) & y_2^{(n-1)}(x_0) & \dots & y_n^{(n-1)}(x_0) \end{vmatrix} = W(x_0) \neq 0,$$

sest y_1, y_2, \dots, y_n on võrrandi $Ly = 0$ LFS. Kuna determinant ei võrdu nulliga, siis süsteem on lahenduv ning leidub parajasti üks komplekt sellist süsteemi rahuldavaid konstante $C_1 = C_1^0, C_2 = C_2^0, \dots, C_n = C_n^0$. Teoreem on tõestatud ning sellega on ka esimene teoreem tõestatud.

KOKKUVÕTE: n -järku lineaarse dif. võrrandi võime lahendada järgmiselt:

- 1) leiame $Ly = 0$ n lineaarset sõltumatut lahendit y_1, y_2, \dots, y_n ehk siis LFSi.
- 2) Leiame $Ly = f$ ühe lahendi y_* .
- 3) Kirjutame välja vastuse kujul

$$y = C_1 y_1 + C_2 y_2 + \dots + C_n y_n + y_*$$

Meil

$$\begin{vmatrix} y_1(x_0) & y_2(x_0) & \dots & y_n(x_0) \\ y_1'(x_0) & y_2'(x_0) & \dots & y_n'(x_0) \\ \dots & \dots & \dots & \dots \\ y_1^{(n-1)}(x_0) & y_2^{(n-1)}(x_0) & \dots & y_n^{(n-1)}(x_0) \end{vmatrix} = W(x_0) \neq 0,$$

sest y_1, y_2, \dots, y_n on võrrandi $Ly = 0$ LFS. Kuna determinant ei võrdu nulliga, siis süsteem on lahenduv ning leidub parajasti üks komplekt sellist süsteemi rahuldavaid konstante $C_1 = C_1^0, C_2 = C_2^0, \dots, C_n = C_n^0$. Teoreem on tõestatud ning sellega on ka esimene teoreem tõestatud.

KOKKUVÕTE: n -järku lineaarse dif. võrrandi võime lahendada järgmiselt:

- 1) leiame $Ly = 0$ n lineaarset sõltumatut lahendit y_1, y_2, \dots, y_n ehk siis LFSi.
- 2) Leiame $Ly = f$ ühe lahendi y_* .
- 3) Kirjutame välja vastuse kujul

$$y = C_1 y_1 + C_2 y_2 + \dots + C_n y_n + y_*$$

Meil

$$\begin{vmatrix} y_1(x_0) & y_2(x_0) & \dots & y_n(x_0) \\ y_1'(x_0) & y_2'(x_0) & \dots & y_n'(x_0) \\ \dots & \dots & \dots & \dots \\ y_1^{(n-1)}(x_0) & y_2^{(n-1)}(x_0) & \dots & y_n^{(n-1)}(x_0) \end{vmatrix} = W(x_0) \neq 0,$$

sest y_1, y_2, \dots, y_n on võrrandi $Ly = 0$ LFS. Kuna determinant ei võrdu nulliga, siis süsteem on lahenduv ning leidub parajasti üks komplekt sellist süsteemi rahuldavaid konstante $C_1 = C_1^0, C_2 = C_2^0, \dots, C_n = C_n^0$. Teoreem on tõestatud ning sellega on ka esimene teoreem tõestatud.

KOKKUVÕTE: n -järku lineaarse dif. võrrandi võime lahendada järgmiselt:

1) leiame $Ly = 0$ n lineaarset sõltumatut lahendit y_1, y_2, \dots, y_n ehk siis LFSi.

2) Leiame $Ly = f$ ühe lahendi y_* .

3) Kirjutame välja vastuse kujul

$$y = C_1 y_1 + C_2 y_2 + \dots + C_n y_n + y_*$$

Meil

$$\begin{vmatrix} y_1(x_0) & y_2(x_0) & \dots & y_n(x_0) \\ y_1'(x_0) & y_2'(x_0) & \dots & y_n'(x_0) \\ \dots & \dots & \dots & \dots \\ y_1^{(n-1)}(x_0) & y_2^{(n-1)}(x_0) & \dots & y_n^{(n-1)}(x_0) \end{vmatrix} = W(x_0) \neq 0,$$

sest y_1, y_2, \dots, y_n on võrrandi $Ly = 0$ LFS. Kuna determinant ei võrdu nulliga, siis süsteem on lahenduv ning leidub parajasti üks komplekt sellist süsteemi rahuldavaid konstante $C_1 = C_1^0, C_2 = C_2^0, \dots, C_n = C_n^0$. Teoreem on tõestatud ning sellega on ka esimene teoreem tõestatud.

KOKKUVÕTE: n -järku lineaarse dif. võrrandi võime lahendada järgmiselt:

- 1) leiame $Ly = 0$ n lineaarset sõltumatut lahendit y_1, y_2, \dots, y_n ehk siis LFSi.
- 2) Leiame $Ly = f$ ühe lahendi y_* .
- 3) Kirjutame välja vastuse kujul

$$y = C_1 y_1 + C_2 y_2 + \dots + C_n y_n + y_*$$

Meil

$$\begin{vmatrix} y_1(x_0) & y_2(x_0) & \dots & y_n(x_0) \\ y_1'(x_0) & y_2'(x_0) & \dots & y_n'(x_0) \\ \dots & \dots & \dots & \dots \\ y_1^{(n-1)}(x_0) & y_2^{(n-1)}(x_0) & \dots & y_n^{(n-1)}(x_0) \end{vmatrix} = W(x_0) \neq 0,$$

sest y_1, y_2, \dots, y_n on võrrandi $Ly = 0$ LFS. Kuna determinant ei võrdu nulliga, siis süsteem on lahenduv ning leidub parajasti üks komplekt sellist süsteemi rahuldavaid konstante $C_1 = C_1^0, C_2 = C_2^0, \dots, C_n = C_n^0$. Teoreem on tõestatud ning sellega on ka esimene teoreem tõestatud.

KOKKUVÕTE: n -järku lineaarse dif. võrrandi võime lahendada järgmiselt:

- 1) leiame $Ly = 0$ n lineaarset sõltumatut lahendit y_1, y_2, \dots, y_n ehk siis LFSi.
- 2) Leiame $Ly = f$ ühe lahendi y_* .
- 3) Kirjutame välja vastuse kujul

$$y = C_1 y_1 + C_2 y_2 + \dots + C_n y_n + y_*$$

Konstantide varieerimine

Konstantide varieerimist kasutatakse n -järku lineaarse mittehomogeense DV ühe konkreetse lahendi leidmiseks. Meetod on tuntud ka Lagrange'i meetodi nime all.

Vaatame võrrandit $Ly = f(x)$. Olgu meil teada vastava homogeense DV $Ly = 0$ lahendite fundamentaalsüsteem y_1, \dots, y_n . Sarnaselt esimest järku lineaarsete võrranditega otsime ka nüüd erilahendit lineaarse homogeense võrrandi lahendi kuju järgi, seega otsime y_* kujul

$$y_* = C_1(x)y_1(x) + C_2(x)y_2(x) + \dots + C_n(x)y_n(x).$$

Selleks, et nii defineeritud y_* oleks võrrandi $Ly = f(x)$ lahend, on vaja sobivalt määrata suurused $C_1(x), \dots, C_n(x)$. See, et $Ly = f$ oleks rahuldatud, annab meile ühe tingimuse. Tegelikult on n tundmatu määramiseks vaja veel leida $n - 1$ tingimust. Võime need ise valida.

Konstantide varieerimine

Konstantide varieerimist kasutatakse n -järku lineaarse mittehomogeense DV ühe konkreetse lahendi leidmiseks. Meetod on tuntud ka Lagrange'i meetodi nime all.

Vaatame võrrandit $Ly = f(x)$. Olgu meil teada vastava homogeense DV $Ly = 0$ lahendite fundamentaalsüsteem y_1, \dots, y_n . Sarnaselt esimest järku lineaarsete võrranditega otsime ka nüüd erilahendit lineaarse homogeense võrrandi lahendi kuju järgi, seega otsime y_* kujul

$$y_* = C_1(x)y_1(x) + C_2(x)y_2(x) + \dots + C_n(x)y_n(x).$$

Selleks, et nii defineeritud y_* oleks võrrandi $Ly = f(x)$ lahend, on vaja sobivalt määrata suurused $C_1(x), \dots, C_n(x)$. See, et $Ly = f$ oleks rahuldatud, annab meile ühe tingimuse. Tegelikult on n tundmatu määramiseks vaja veel leida $n - 1$ tingimust. Võime need ise valida.

Konstantide varieerimine

Konstantide varieerimist kasutatakse n -järku lineaarse mittehomogeense DV ühe konkreetse lahendi leidmiseks. Meetod on tuntud ka Lagrange'i meetodi nime all.

Vaatame võrrandit $Ly = f(x)$. Olgu meil teada vastava homogeense DV $Ly = 0$ lahendite fundamentaalsüsteem y_1, \dots, y_n . Sarnaselt esimest järku lineaarsete võrranditega otsime ka nüüd erilahendit lineaarse homogeense võrrandi lahendi kuju järgi, seega otsime y_* kujul

$$y_* = C_1(x)y_1(x) + C_2(x)y_2(x) + \dots + C_n(x)y_n(x).$$

Selleks, et nii defineeritud y_* oleks võrrandi $Ly = f(x)$ lahend, on vaja sobivalt määrata suurused $C_1(x), \dots, C_n(x)$. See, et $Ly = f$ oleks rahuldatud, annab meile ühe tingimuse. Tegelikult on n tundmatu määramiseks vaja veel leida $n - 1$ tingimust. Võime need ise valida.

Konstantide varieerimine

Konstantide varieerimist kasutatakse n -järku lineaarse mittehomogeense DV ühe konkreetse lahendi leidmiseks. Meetod on tuntud ka Lagrange'i meetodi nime all.

Vaatame võrrandit $Ly = f(x)$. Olgu meil teada vastava homogeense DV $Ly = 0$ lahendite fundamentaalsüsteem y_1, \dots, y_n . Sarnaselt esimest järku lineaarsete võrranditega otsime ka nüüd erilahendit lineaarse homogeense võrrandi lahendi kuju järgi, seega otsime y_* kujul

$$y_* = C_1(x)y_1(x) + C_2(x)y_2(x) + \dots + C_n(x)y_n(x).$$

Selleks, et nii defineeritud y_* oleks võrrandi $Ly = f(x)$ lahend, on vaja sobivalt määrata suurused $C_1(x), \dots, C_n(x)$. See, et $Ly = f$ oleks rahuldatud, annab meile ühe tingimuse. Tegelikult on n tundmatu määramiseks vaja veel leida $n - 1$ tingimust. Võime need ise valida.

Konstantide varieerimine

Konstantide varieerimist kasutatakse n -järku lineaarse mittehomogeense DV ühe konkreetse lahendi leidmiseks. Meetod on tuntud ka Lagrange'i meetodi nime all.

Vaatame võrrandit $Ly = f(x)$. Olgu meil teada vastava homogeense DV $Ly = 0$ lahendite fundamentaalsüsteem y_1, \dots, y_n . Sarnaselt esimest järku lineaarsete võrranditega otsime ka nüüd erilahendit lineaarse homogeense võrrandi lahendi kuju järgi, seega otsime y_* kujul

$$y_* = C_1(x)y_1(x) + C_2(x)y_2(x) + \dots + C_n(x)y_n(x).$$

Selleks, et nii defineeritud y_* oleks võrrandi $Ly = f(x)$ lahend, on vaja sobivalt määrata suurused $C_1(x), \dots, C_n(x)$. See, et $Ly = f$ oleks rahuldatud, annab meile ühe tingimuse. Tegelikult on n tundmatu määramiseks vaja veel leida $n - 1$ tingimust. Võime need ise valida.

Konstantide varieerimine

Konstantide varieerimist kasutatakse n -järku lineaarse mittehomogeense DV ühe konkreetse lahendi leidmiseks. Meetod on tuntud ka Lagrange'i meetodi nime all.

Vaatame võrrandit $Ly = f(x)$. Olgu meil teada vastava homogeense DV $Ly = 0$ lahendite fundamentaalsüsteem y_1, \dots, y_n . Sarnaselt esimest järku lineaarsete võrranditega otsime ka nüüd erilahendit lineaarse homogeense võrrandi lahendi kuju järgi, seega otsime y_* kujul

$$y_* = C_1(x)y_1(x) + C_2(x)y_2(x) + \dots + C_n(x)y_n(x).$$

Selleks, et nii defineeritud y_* oleks võrrandi $Ly = f(x)$ lahend, on vaja sobivalt määrata suurused $C_1(x), \dots, C_n(x)$. See, et $Ly = f$ oleks rahuldatud, annab meile ühe tingimuse. Tegelikult on n tundmatu määramiseks vaja veel leida $n - 1$ tingimust. Võime need ise valida.

Diferentseerime y_* avaldist, saame

$$y_* = C'_1(x)y_1(x) + \dots + C'_n(x)y_n(x) + C_1(x)y'_1(x) + \dots + C_n(x)y'_n(x).$$

Nõuame, et

$$C'_1(x)y_1(x) + \dots + C'_n(x)y_n(x) = 0,$$

siis

$$y'_* = C_1(x)y'_1(x) + \dots + C_n(x)y'_n(x).$$

Diferentseerime veel korra, siis

$$y''_* = C'_1(x)y'_1(x) + \dots + C'_n(x)y'_n(x) + C_1(x)y''_1(x) + \dots + C_n(x)y''_n(x)$$

Nõuame jälle, et

$$C'_1(x)y'_1(x) + \dots + C'_n(x)y'_n(x) = 0.$$

Sellisel juhul

$$y''_* = C_1(x)y''_1(x) + \dots + C_n(x)y''_n(x)$$

Diferentseerime y_* avaldist, saame

$$y_* = C'_1(x)y_1(x) + \dots + C'_n(x)y_n(x) + C_1(x)y'_1(x) + \dots + C_n(x)y'_n(x).$$

Nõuame, et

$$C'_1(x)y_1(x) + \dots + C'_n(x)y_n(x) = 0,$$

siis

$$y'_* = C_1(x)y'_1(x) + \dots + C_n(x)y'_n(x).$$

Diferentseerime veel korra, siis

$$y''_* = C'_1(x)y'_1(x) + \dots + C'_n(x)y'_n(x) + C_1(x)y''_1(x) + \dots + C_n(x)y''_n(x)$$

Nõuame jälle, et

$$C'_1(x)y'_1(x) + \dots + C'_n(x)y'_n(x) = 0.$$

Sellisel juhul

$$y''_* = C_1(x)y''_1(x) + \dots + C_n(x)y''_n(x)$$

Diferentseerime y_* avaldist, saame

$$y_* = C'_1(x)y_1(x) + \dots + C'_n(x)y_n(x) + C_1(x)y'_1(x) + \dots + C_n(x)y'_n(x).$$

Nõuame, et

$$C'_1(x)y_1(x) + \dots + C'_n(x)y_n(x) = 0,$$

siis

$$y'_* = C_1(x)y'_1(x) + \dots + C_n(x)y'_n(x).$$

Diferentseerime veel korra, siis

$$y''_* = C'_1(x)y'_1(x) + \dots + C'_n(x)y'_n(x) + C_1(x)y''_1(x) + \dots + C_n(x)y''_n(x)$$

Nõuame jälle, et

$$C'_1(x)y'_1(x) + \dots + C'_n(x)y'_n(x) = 0.$$

Sellisel juhul

$$y''_* = C_1(x)y''_1(x) + \dots + C_n(x)y''_n(x)$$

Diferentseerime y_* avaldist, saame

$$y_* = C'_1(x)y_1(x) + \dots + C'_n(x)y_n(x) + C_1(x)y'_1(x) + \dots + C_n(x)y'_n(x).$$

Nõuame, et

$$C'_1(x)y_1(x) + \dots + C'_n(x)y_n(x) = 0,$$

siis

$$y'_* = C_1(x)y'_1(x) + \dots + C_n(x)y'_n(x).$$

Diferentseerime veel korra, siis

$$y''_* = C'_1(x)y'_1(x) + \dots + C'_n(x)y'_n(x) + C_1(x)y''_1(x) + \dots + C_n(x)y''_n(x)$$

Nõuame jälle, et

$$C'_1(x)y'_1(x) + \dots + C'_n(x)y'_n(x) = 0.$$

Sellisel juhul

$$y''_* = C_1(x)y''_1(x) + \dots + C_n(x)y''_n(x)$$

Diferentseerime y_* avaldist, saame

$$y_* = C'_1(x)y_1(x) + \dots + C'_n(x)y_n(x) + C_1(x)y'_1(x) + \dots + C_n(x)y'_n(x).$$

Nõuame, et

$$C'_1(x)y_1(x) + \dots + C'_n(x)y_n(x) = 0,$$

siis

$$y'_* = C_1(x)y'_1(x) + \dots + C_n(x)y'_n(x).$$

Diferentseerime veel korra, siis

$$y''_* = C'_1(x)y'_1(x) + \dots + C'_n(x)y'_n(x) + C_1(x)y''_1(x) + \dots + C_n(x)y''_n(x)$$

Nõuame jälle, et

$$C'_1(x)y'_1(x) + \dots + C'_n(x)y'_n(x) = 0.$$

Sellisel juhul

$$y''_* = C_1(x)y''_1(x) + \dots + C_n(x)y''_n(x)$$

Nii saab diferentseerimist jätkata ja

$$y_*^{(n-1)} = C_1'(x)y_1^{(n-2)} + \dots + C_n'(x)y_n^{(n-2)}(x) + \\ + C_1(x)y_1^{(n-1)}(x) + \dots + C_n(x)y_n^{(n-1)}(x)$$

Nõuame taas, et

$$C_1'(x)y_1^{(n-2)} + \dots + C_n'(x)y_n^{(n-2)}(x) = 0.$$

Viimane tuletis

$$y_*^{(n)} = C_1'(x)y_1^{(n-1)}(x) + \dots + C_n'(x)y_n^{(n-1)}(x) + C_1(x)y_1^{(n)}(x) + \dots + C_n(x)y_n^{(n)}(x)$$

Asendame nii leitud y_* tuletised võrrandisse $Ly = f(x)$. Saame

$$p_0(x)[C_1'(x)y_1^{(n-1)}(x) + \dots + C_n'(x)y_n^{(n-1)}(x) + C_1(x)y_1^{(n)}(x) + \dots + C_n(x)y_n^{(n)}(x)] \\ + p_1(x)[C_1(x)y_1^{(n-1)}(x) + \dots + C_n(x)y_n^{(n-1)}(x)] + \dots + \\ + p_n(x)[C_1(x)y_1(x) + \dots + C_n(x)y_n(x)] = f(x)$$

Nii saab diferentseerimist jätkata ja

$$y_*^{(n-1)} = C_1'(x)y_1^{(n-2)} + \dots + C_n'(x)y_n^{(n-2)}(x) + \\ + C_1(x)y_1^{(n-1)}(x) + \dots + C_n(x)y_n^{(n-1)}(x)$$

Nõuame taas, et

$$C_1'(x)y_1^{(n-2)} + \dots + C_n'(x)y_n^{(n-2)}(x) = 0.$$

Viimane tuletis

$$y_*^{(n)} = C_1'(x)y_1^{(n-1)}(x) + \dots + C_n'(x)y_n^{(n-1)}(x) + C_1(x)y_1^{(n)}(x) + \dots + C_n(x)y_n^{(n)}(x)$$

Asendame nii leitud y_* tuletised võrrandisse $Ly = f(x)$. Saame

$$p_0(x)[C_1'(x)y_1^{(n-1)}(x) + \dots + C_n'(x)y_n^{(n-1)}(x) + C_1(x)y_1^{(n)}(x) + \dots + C_n(x)y_n^{(n)}(x)] \\ + p_1(x)[C_1(x)y_1^{(n-1)}(x) + \dots + C_n(x)y_n^{(n-1)}(x)] + \dots + \\ + p_n(x)[C_1(x)y_1(x) + \dots + C_n(x)y_n(x)] = f(x)$$

Nii saab diferentseerimist jätkata ja

$$y_*^{(n-1)} = C_1'(x)y_1^{(n-2)} + \dots + C_n'(x)y_n^{(n-2)}(x) + \\ + C_1(x)y_1^{(n-1)}(x) + \dots + C_n(x)y_n^{(n-1)}(x)$$

Nõuame taas, et

$$C_1'(x)y_1^{(n-2)} + \dots + C_n'(x)y_n^{(n-2)}(x) = 0.$$

Viimane tuletis

$$y_*^{(n)} = C_1'(x)y_1^{(n-1)}(x) + \dots + C_n'(x)y_n^{(n-1)}(x) + C_1(x)y_1^{(n)}(x) + \dots + C_n(x)y_n^{(n)}(x)$$

Asendame nii leitud y_* tuletised võrrandisse $Ly = f(x)$. Saame

$$p_0(x)[C_1'(x)y_1^{(n-1)}(x) + \dots + C_n'(x)y_n^{(n-1)}(x) + C_1(x)y_1^{(n)}(x) + \dots + C_n(x)y_n^{(n)}(x)] \\ + p_1(x)[C_1(x)y_1^{(n-1)}(x) + \dots + C_n(x)y_n^{(n-1)}(x)] + \dots + \\ + p_n(x)[C_1(x)y_1(x) + \dots + C_n(x)y_n(x)] = f(x)$$

Nii saab diferentseerimist jätkata ja

$$y_*^{(n-1)} = C_1'(x)y_1^{(n-2)} + \dots + C_n'(x)y_n^{(n-2)}(x) + \\ + C_1(x)y_1^{(n-1)}(x) + \dots + C_n(x)y_n^{(n-1)}(x)$$

Nõuame taas, et

$$C_1'(x)y_1^{(n-2)} + \dots + C_n'(x)y_n^{(n-2)}(x) = 0.$$

Viimane tuletis

$$y_*^{(n)} = C_1'(x)y_1^{(n-1)}(x) + \dots + C_n'(x)y_n^{(n-1)}(x) + C_1(x)y_1^{(n)}(x) + \dots + C_n(x)y_n^{(n)}(x)$$

Asendame nii leitud y_* tuletised võrrandisse $Ly = f(x)$. Saame

$$p_0(x)[C_1'(x)y_1^{(n-1)}(x) + \dots + C_n'(x)y_n^{(n-1)}(x) + C_1(x)y_1^{(n)}(x) + \dots + C_n(x)y_n^{(n)}(x)] \\ + p_1(x)[C_1(x)y_1^{(n-1)}(x) + \dots + C_n(x)y_n^{(n-1)}(x)] + \dots + \\ + p_n(x)[C_1(x)y_1(x) + \dots + C_n(x)y_n(x)] = f(x)$$

$$\begin{aligned}
 & p_0(x)[C_1'(x)y_1^{(n-1)}(x) + \dots + C_n'(x)y_n^{(n-1)}(x)] + \\
 & C_1(x)[p_0(x)y_1^{(n)} + p_1(x)y_1^{(n-1)} + \dots + p_n(x)y_1] + \dots + \\
 & + C_n(x)[p_0(x)y_n^{(n)} + p_1(x)y_n^{(n-1)} + \dots + p_n(x)y_n] = f(x)
 \end{aligned}$$

Seega

$$p_0(x)[C_1'(x)y_1^{(n-1)}(x) + \dots + C_n'(x)y_n^{(n-1)}(x)] = f(x)$$

Siit

$$\begin{cases}
 C_1'(x)y_1(x) + \dots + C_n'(x)y_n(x) = 0 \\
 C_1'(x)y_1'(x) + \dots + C_n'(x)y_n'(x) = 0 \\
 \dots \\
 C_1'(x)y_1^{(n-2)} + \dots + C_n'(x)y_n^{(n-2)} = 0 \\
 C_1'(x)y_1^{(n-1)} + \dots + C_n'(x)y_n^{(n-1)} = \frac{f(x)}{p_0(x)}
 \end{cases}$$

$$\begin{aligned}
 & p_0(x)[C_1'(x)y_1^{(n-1)}(x) + \dots + C_n'(x)y_n^{(n-1)}(x)] + \\
 & C_1(x)[p_0(x)y_1^{(n)} + p_1(x)y_1^{(n-1)} + \dots + p_n(x)y_1] + \dots + \\
 & + C_n(x)[p_0(x)y_n^{(n)} + p_1(x)y_n^{(n-1)} + \dots + p_n(x)y_n] = f(x)
 \end{aligned}$$

Seega

$$p_0(x)[C_1'(x)y_1^{(n-1)}(x) + \dots + C_n'(x)y_n^{(n-1)}(x)] = f(x)$$

Siit

$$\begin{cases}
 C_1'(x)y_1(x) + \dots + C_n'(x)y_n(x) = 0 \\
 C_1'(x)y_1'(x) + \dots + C_n'(x)y_n'(x) = 0 \\
 \dots \\
 C_1'(x)y_1^{(n-2)} + \dots + C_n'(x)y_n^{(n-2)} = 0 \\
 C_1'(x)y_1^{(n-1)} + \dots + C_n'(x)y_n^{(n-1)} = \frac{f(x)}{p_0(x)}
 \end{cases}$$

Need tingimused kujutavad endast lineaarset võrrandisüsteemi $C'_1(x), \dots, C'_n(x)$ määramiseks.

$$\begin{vmatrix} y_1(x) & y_2(x) & \dots & y_n(x) \\ y'_1(x) & y'_2(x) & \dots & y'_n(x) \\ \dots & \dots & \dots & \dots \\ y_1^{(n-1)}(x) & y_2^{(n-1)}(x) & \dots & y_n^{(n-1)}(x) \end{vmatrix} = W(x) \neq 0$$

$x \in (a, b)$. Pärast süsteemi lahendamist saame

$$C'_i(x) = \varphi_i(x), \quad i = 1, \dots, n$$

$$C_i(x) = \int \varphi_i dx + C_i, \quad i = 1, \dots, n$$

Et meil vaja pole vaja $C_i(x)$ kõikvõimalikke väärtusi, siis võime valida $C_i = 0, \quad i = 1, \dots, n$.

Need tingimused kujutavad endast lineaarset võrrandisüsteemi $C'_1(x), \dots, C'_n(x)$ määramiseks.

$$\begin{vmatrix} y_1(x) & y_2(x) & \dots & y_n(x) \\ y'_1(x) & y'_2(x) & \dots & y'_n(x) \\ \dots & \dots & \dots & \dots \\ y_1^{(n-1)}(x) & y_2^{(n-1)}(x) & \dots & y_n^{(n-1)}(x) \end{vmatrix} = W(x) \neq 0$$

$x \in (a, b)$. Pärast süsteemi lahendamist saame

$$C'_i(x) = \varphi_i(x), \quad i = 1, \dots, n$$

$$C_i(x) = \int \varphi_i dx + C_i, \quad i = 1, \dots, n$$

Et meil vaja pole vaja $C_i(x)$ kõikvõimalikke väärtusi, siis võime valida $C_i = 0, \quad i = 1, \dots, n$.

Need tingimused kujutavad endast lineaarset võrrandisüsteemi $C'_1(x), \dots, C'_n(x)$ määramiseks.

$$\begin{vmatrix} y_1(x) & y_2(x) & \dots & y_n(x) \\ y'_1(x) & y'_2(x) & \dots & y'_n(x) \\ \dots & \dots & \dots & \dots \\ y_1^{(n-1)}(x) & y_2^{(n-1)}(x) & \dots & y_n^{(n-1)}(x) \end{vmatrix} = W(x) \neq 0$$

$x \in (a, b)$. Pärast süsteemi lahendamist saame

$$C'_i(x) = \varphi_i(x), \quad i = 1, \dots, n$$

$$C_i(x) = \int \varphi_i dx + C_i, \quad i = 1, \dots, n$$

Et meil vaja pole vaja $C_i(x)$ kõikvõimalikke väärtusi, siis võime valida $C_i = 0, \quad i = 1, \dots, n$.

Need tingimused kujutavad endast lineaarset võrrandisüsteemi $C'_1(x), \dots, C'_n(x)$ määramiseks.

$$\begin{vmatrix} y_1(x) & y_2(x) & \dots & y_n(x) \\ y'_1(x) & y'_2(x) & \dots & y'_n(x) \\ \dots & \dots & \dots & \dots \\ y_1^{(n-1)}(x) & y_2^{(n-1)}(x) & \dots & y_n^{(n-1)}(x) \end{vmatrix} = W(x) \neq 0$$

$x \in (a, b)$. Pärast süsteemi lahendamist saame

$$C'_i(x) = \varphi_i(x), \quad i = 1, \dots, n$$

$$C_i(x) = \int \varphi_i dx + C_i, \quad i = 1, \dots, n$$

Et meil vaja pole vaja $C_i(x)$ kõikvõimalikke väärtusi, siis võime valida $C_i = 0, \quad i = 1, \dots, n$.

Need tingimused kujutavad endast lineaarset võrrandisüsteemi $C'_1(x), \dots, C'_n(x)$ määramiseks.

$$\begin{vmatrix} y_1(x) & y_2(x) & \dots & y_n(x) \\ y'_1(x) & y'_2(x) & \dots & y'_n(x) \\ \dots & \dots & \dots & \dots \\ y_1^{(n-1)}(x) & y_2^{(n-1)}(x) & \dots & y_n^{(n-1)}(x) \end{vmatrix} = W(x) \neq 0$$

$x \in (a, b)$. Pärast süsteemi lahendamist saame

$$C'_i(x) = \varphi_i(x), \quad i = 1, \dots, n$$

$$C_i(x) = \int \varphi_i dx + C_i, \quad i = 1, \dots, n$$

Et meil vaja pole vaja $C_i(x)$ kõikvõimalikke väärtusi, siis võime valida $C_i = 0, \quad i = 1, \dots, n$.

Need tingimused kujutavad endast lineaarset võrrandisüsteemi $C'_1(x), \dots, C'_n(x)$ määramiseks.

$$\begin{vmatrix} y_1(x) & y_2(x) & \dots & y_n(x) \\ y'_1(x) & y'_2(x) & \dots & y'_n(x) \\ \dots & \dots & \dots & \dots \\ y_1^{(n-1)}(x) & y_2^{(n-1)}(x) & \dots & y_n^{(n-1)}(x) \end{vmatrix} = W(x) \neq 0$$

$x \in (a, b)$. Pärast süsteemi lahendamist saame

$$C'_i(x) = \varphi_i(x), \quad i = 1, \dots, n$$

$$C_i(x) = \int \varphi_i dx + C_i, \quad i = 1, \dots, n$$

Et meil vaja pole vaja $C_i(x)$ kõikvõimalikke väärtusi, siis võime valida $C_i = 0, \quad i = 1, \dots, n$.

Need tingimused kujutavad endast lineaarset võrrandisüsteemi $C'_1(x), \dots, C'_n(x)$ määramiseks.

$$\begin{vmatrix} y_1(x) & y_2(x) & \dots & y_n(x) \\ y'_1(x) & y'_2(x) & \dots & y'_n(x) \\ \dots & \dots & \dots & \dots \\ y_1^{(n-1)}(x) & y_2^{(n-1)}(x) & \dots & y_n^{(n-1)}(x) \end{vmatrix} = W(x) \neq 0$$

$x \in (a, b)$. Pärast süsteemi lahendamist saame

$$C'_i(x) = \varphi_i(x), \quad i = 1, \dots, n$$

$$C_i(x) = \int \varphi_i dx + C_i, \quad i = 1, \dots, n$$

Et meil vaja pole vaja $C_i(x)$ kõikvõimalikke väärtusi, siis võime valida $C_i = 0, \quad i = 1, \dots, n$.

II järku lineaarne võrrand

Üldiselt lahendatakse kõrgemat järku lineaarseid DVsid järgu alandamisega. Kasutatakse asendust $y' = yz$, siis $y'' = y(z' + z^2)$ jne. Saadav võrrand ei pruugi olla lineaarne ning alati pole ka võimalik teda kvadratuurides lahendada.

Kui on teada teist järku lineaarse homogeense DV

$$p_0(x)y'' + p_1(x)y' + p_2(x)y = 0$$

üks lahend $y_1(x) \neq 0$, saab leida veel teise lahendi $y_2(x)$, nii et $y_1(x)$ ja $y_2(x)$ moodustavad selle võrrandi lahendite fundamentaalsüsteemi.

Uue lahendi y_2 saame võrrandist

$$y'y_1 - yy_1' = C_1 e^{-\int \frac{p_1(x)}{p_0(x)} dx}$$

II järku lineaarne võrrand

Üldiselt lahendatakse kõrgemat järku lineaarseid DVsid järgu alandamisega. Kasutatakse asendust $y' = yz$, siis $y'' = y(z' + z^2)$ jne. Saadav võrrand ei pruugi olla lineaarne ning alati pole ka võimalik teda kvadratuurides lahendada.

Kui on teada teist järku lineaarse homogeense DV

$$p_0(x)y'' + p_1(x)y' + p_2(x)y = 0$$

üks lahend $y_1(x) \neq 0$, saab leida veel teise lahendi $y_2(x)$, nii et $y_1(x)$ ja $y_2(x)$ moodustavad selle võrrandi lahendite fundamentaalsüsteemi.

Uue lahendi y_2 saame võrrandist

$$y'y_1 - yy_1' = C_1 e^{-\int \frac{p_1(x)}{p_0(x)} dx}$$

II järku lineaarne võrrand

Üldiselt lahendatakse kõrgemat järku lineaarseid DVsid järgu alandamisega. Kasutatakse asendust $y' = yz$, siis $y'' = y(z' + z^2)$ jne. Saadav võrrand ei pruugi olla lineaarne ning alati pole ka võimalik teda kvadratuurides lahendada.

Kui on teada teist järku lineaarse homogeense DV

$$p_0(x)y'' + p_1(x)y' + p_2(x)y = 0$$

üks lahend $y_1(x) \neq 0$, saab leida veel teise lahendi $y_2(x)$, nii et $y_1(x)$ ja $y_2(x)$ moodustavad selle võrrandi lahendite fundamentaalsüsteemi.

Uue lahendi y_2 saame võrrandist

$$y'y_1 - yy_1' = C_1 e^{-\int \frac{p_1(x)}{p_0(x)} dx}$$

Näide: Lahendada võrrand $y'' - y = 1$, kui vastava lineaarse homogeense DV üks lahend on e^x .

Lahendame vastava homogeense DV $y'' - y = 0$. Teada on üks lahenditest $y_1 = e^x$. I järku võrrand

$$y' e^x - y e^x = C_1 e^{-\int 0 dx}$$

$$y' e^x - e^x y = C$$

$$y' - y = C e^{-x}$$

$$y_h = C_1 e^x$$

Otsime $y_0 = C(x) e^x$, siis $C'(x) = C e^{-2x}$, $C(x) = -\frac{C}{2} e^{-2x}$

$$y_0 = -\frac{C}{2} e^{-2x} e^x = C_0 e^{-x}$$

Näide: Lahendada võrrand $y'' - y = 1$, kui vastava lineaarse homogeense DV üks lahend on e^x .

Lahendame vastava homogeense DV $y'' - y = 0$. Teada on üks lahenditest $y_1 = e^x$. I järku võrrand

$$y' e^x - y e^x = C_1 e^{-\int 0 dx}$$

$$y' e^x - e^x y = C$$

$$y' - y = C e^{-x}$$

$$y_h = C_1 e^x$$

Otsime $y_0 = C(x) e^x$, siis $C'(x) = C e^{-2x}$, $C(x) = -\frac{C}{2} e^{-2x}$

$$y_0 = -\frac{C}{2} e^{-2x} e^x = C_0 e^{-x}$$

Näide: Lahendada võrrand $y'' - y = 1$, kui vastava lineaarse homogeense DV üks lahend on e^x .

Lahendame vastava homogeense DV $y'' - y = 0$. Teada on üks lahenditest $y_1 = e^x$. I järku võrrand

$$y'e^x - ye^x = C_1 e^{-\int 0 dx}$$

$$y'e^x - e^x y = C$$

$$y' - y = Ce^{-x}$$

$$y_h = C_1 e^x$$

Otsime $y_0 = C(x)e^x$, siis $C'(x) = Ce^{-2x}$, $C(x) = -\frac{C}{2}e^{-2x}$

$$y_0 = -\frac{C}{2}e^{-2x}e^x = C_0 e^{-x}$$

Näide: Lahendada võrrand $y'' - y = 1$, kui vastava lineaarse homogeense DV üks lahend on e^x .

Lahendame vastava homogeense DV $y'' - y = 0$. Teada on üks lahenditest $y_1 = e^x$. I järku võrrand

$$y'e^x - ye^x = C_1 e^{-\int 0 dx}$$

$$y'e^x - e^x y = C$$

$$y' - y = Ce^{-x}$$

$$y_h = C_1 e^x$$

Otsime $y_0 = C(x)e^x$, siis $C'(x) = Ce^{-2x}$, $C(x) = -\frac{C}{2}e^{-2x}$

$$y_0 = -\frac{C}{2}e^{-2x}e^x = C_0 e^{-x}$$

Näide: Lahendada võrrand $y'' - y = 1$, kui vastava lineaarse homogeense DV üks lahend on e^x .

Lahendame vastava homogeense DV $y'' - y = 0$. Teada on üks lahenditest $y_1 = e^x$. I järku võrrand

$$y'e^x - ye^x = C_1 e^{-\int 0 dx}$$

$$y'e^x - e^x y = C$$

$$y' - y = Ce^{-x}$$

$$y_h = C_1 e^x$$

Otsime $y_0 = C(x)e^x$, siis $C'(x) = Ce^{-2x}$, $C(x) = -\frac{C}{2}e^{-2x}$

$$y_0 = -\frac{C}{2}e^{-2x}e^x = C_0 e^{-x}$$

Näide: Lahendada võrrand $y'' - y = 1$, kui vastava lineaarse homogeense DV üks lahend on e^x .

Lahendame vastava homogeense DV $y'' - y = 0$. Teada on üks lahenditest $y_1 = e^x$. I järku võrrand

$$y'e^x - ye^x = C_1 e^{-\int 0 dx}$$

$$y'e^x - e^x y = C$$

$$y' - y = Ce^{-x}$$

$$y_h = C_1 e^x$$

Otsime $y_0 = C(x)e^x$, siis $C'(x) = Ce^{-2x}$, $C(x) = -\frac{C}{2}e^{-2x}$

$$y_0 = -\frac{C}{2}e^{-2x}e^x = C_0 e^{-x}$$

Näide: Lahendada võrrand $y'' - y = 1$, kui vastava lineaarse homogeense DV üks lahend on e^x .

Lahendame vastava homogeense DV $y'' - y = 0$. Teada on üks lahenditest $y_1 = e^x$. I järku võrrand

$$y'e^x - ye^x = C_1 e^{-\int 0 dx}$$

$$y'e^x - e^x y = C$$

$$y' - y = Ce^{-x}$$

$$y_h = C_1 e^x$$

Otsime $y_0 = C(x)e^x$, siis $C'(x) = Ce^{-2x}$, $C(x) = -\frac{C}{2}e^{-2x}$

$$y_0 = -\frac{C}{2}e^{-2x}e^x = C_0 e^{-x}$$

Näide: Lahendada võrrand $y'' - y = 1$, kui vastava lineaarse homogeense DV üks lahend on e^x .

Lahendame vastava homogeense DV $y'' - y = 0$. Teada on üks lahenditest $y_1 = e^x$. I järku võrrand

$$y'e^x - ye^x = C_1 e^{-\int 0 dx}$$

$$y'e^x - e^x y = C$$

$$y' - y = Ce^{-x}$$

$$y_h = C_1 e^x$$

Otsime $y_0 = C(x)e^x$, siis $C'(x) = Ce^{-2x}$, $C(x) = -\frac{C}{2}e^{-2x}$

$$y_0 = -\frac{C}{2}e^{-2x}e^x = C_0 e^{-x}$$

Näide: Lahendada võrrand $y'' - y = 1$, kui vastava lineaarse homogeense DV üks lahend on e^x .

Lahendame vastava homogeense DV $y'' - y = 0$. Teada on üks lahenditest $y_1 = e^x$. I järku võrrand

$$y'e^x - ye^x = C_1 e^{-\int 0 dx}$$

$$y'e^x - e^x y = C$$

$$y' - y = Ce^{-x}$$

$$y_h = C_1 e^x$$

Otsime $y_0 = C(x)e^x$, siis $C'(x) = Ce^{-2x}$, $C(x) = -\frac{C}{2}e^{-2x}$

$$y_0 = -\frac{C}{2}e^{-2x}e^x = C_0 e^{-x}$$

Näide: Lahendada võrrand $y'' - y = 1$, kui vastava lineaarse homogeense DV üks lahend on e^x .

Lahendame vastava homogeense DV $y'' - y = 0$. Teada on üks lahenditest $y_1 = e^x$. I järku võrrand

$$y'e^x - ye^x = C_1 e^{-\int 0 dx}$$

$$y'e^x - e^x y = C$$

$$y' - y = Ce^{-x}$$

$$y_h = C_1 e^x$$

Otsime $y_0 = C(x)e^x$, siis $C'(x) = Ce^{-2x}$, $C(x) = -\frac{C}{2}e^{-2x}$

$$y_0 = -\frac{C}{2}e^{-2x}e^x = C_0 e^{-x}$$

I järku DV lahend on

$$y = C_1 e^x + C_2 e^{-x}$$

Seega on teiseks lahendiks e^{-x} . Kontrollime, kas lin. sõltumatud

$$W(x) = \begin{vmatrix} e^x & e^{-x} \\ e^x & -e^{-x} \end{vmatrix} = -1 - 1 = -2 \neq 0$$

Teist järku lin. hom. võrrandi lahend on seega

$$y_H = C_1 e^x + C_2 e^{-x}$$

Leiame Lagrange'i meetodiga nüüd y_* :

$$y_* = C_1(x)e^x + C_2(x)e^{-x}$$

$$\begin{cases} C_1'(x)e^x + C_2'(x)e^{-x} = 0 \\ C_1'(x)e^x - C_2'(x)e^{-x} = 1 \end{cases}$$

I järku DV lahend on

$$y = C_1 e^x + C_2 e^{-x}$$

Seega on teiseks lahendiks e^{-x} . Kontrollime, kas lin. sõltumatud

$$W(x) = \begin{vmatrix} e^x & e^{-x} \\ e^x & -e^{-x} \end{vmatrix} = -1 - 1 = -2 \neq 0$$

Teist järku lin. hom. võrrandi lahend on seega

$$y_H = C_1 e^x + C_2 e^{-x}$$

Leiame Lagrange'i meetodiga nüüd y_* :

$$y_* = C_1(x)e^x + C_2(x)e^{-x}$$

$$\begin{cases} C_1'(x)e^x + C_2'(x)e^{-x} = 0 \\ C_1'(x)e^x - C_2'(x)e^{-x} = 1 \end{cases}$$

I järku DV lahend on

$$y = C_1 e^x + C_2 e^{-x}$$

Seega on teiseks lahendiks e^{-x} . Kontrollime, kas lin. sõltumatud

$$W(x) = \begin{vmatrix} e^x & e^{-x} \\ e^x & -e^{-x} \end{vmatrix} = -1 - 1 = -2 \neq 0$$

Teist järku lin. hom. võrrandi lahend on seega

$$y_H = C_1 e^x + C_2 e^{-x}$$

Leiame Lagrange'i meetodiga nüüd y_* :

$$y_* = C_1(x)e^x + C_2(x)e^{-x}$$

$$\begin{cases} C_1'(x)e^x + C_2'(x)e^{-x} = 0 \\ C_1'(x)e^x - C_2'(x)e^{-x} = 1 \end{cases}$$

I järku DV lahend on

$$y = C_1 e^x + C_2 e^{-x}$$

Seega on teiseks lahendiks e^{-x} . Kontrollime, kas lin. sõltumatud

$$W(x) = \begin{vmatrix} e^x & e^{-x} \\ e^x & -e^{-x} \end{vmatrix} = -1 - 1 = -2 \neq 0$$

Teist järku lin. hom. võrrandi lahend on seega

$$y_H = C_1 e^x + C_2 e^{-x}$$

Leiame Lagrange'i meetodiga nüüd y_* :

$$y_* = C_1(x)e^x + C_2(x)e^{-x}$$

$$\begin{cases} C_1'(x)e^x + C_2'(x)e^{-x} = 0 \\ C_1'(x)e^x - C_2'(x)e^{-x} = 1 \end{cases}$$

I järku DV lahend on

$$y = C_1 e^x + C_2 e^{-x}$$

Seega on teiseks lahendiks e^{-x} . Kontrollime, kas lin. sõltumatud

$$W(x) = \begin{vmatrix} e^x & e^{-x} \\ e^x & -e^{-x} \end{vmatrix} = -1 - 1 = -2 \neq 0$$

Teist järku lin. hom. võrrandi lahend on seega

$$y_H = C_1 e^x + C_2 e^{-x}$$

Leiame Lagrange'i meetodiga nüüd y_* :

$$y_* = C_1(x)e^x + C_2(x)e^{-x}$$

$$\begin{cases} C_1'(x)e^x + C_2'(x)e^{-x} = 0 \\ C_1'(x)e^x - C_2'(x)e^{-x} = 1 \end{cases}$$

I järku DV lahend on

$$y = C_1 e^x + C_2 e^{-x}$$

Seega on teiseks lahendiks e^{-x} . Kontrollime, kas lin. sõltumatud

$$W(x) = \begin{vmatrix} e^x & e^{-x} \\ e^x & -e^{-x} \end{vmatrix} = -1 - 1 = -2 \neq 0$$

Teist järku lin. hom. võrrandi lahend on seega

$$y_H = C_1 e^x + C_2 e^{-x}$$

Leiame Lagrange'i meetodiga nüüd y_* :

$$y_* = C_1(x)e^x + C_2(x)e^{-x}$$

$$\begin{cases} C_1'(x)e^x + C_2'(x)e^{-x} = 0 \\ C_1'(x)e^x - C_2'(x)e^{-x} = 1 \end{cases}$$

I järku DV lahend on

$$y = C_1 e^x + C_2 e^{-x}$$

Seega on teiseks lahendiks e^{-x} . Kontrollime, kas lin. sõltumatud

$$W(x) = \begin{vmatrix} e^x & e^{-x} \\ e^x & -e^{-x} \end{vmatrix} = -1 - 1 = -2 \neq 0$$

Teist järku lin. hom. võrrandi lahend on seega

$$y_H = C_1 e^x + C_2 e^{-x}$$

Leiame Lagrange'i meetodiga nüüd y_* :

$$y_* = C_1(x) e^x + C_2(x) e^{-x}$$

$$\begin{cases} C_1'(x) e^x + C_2'(x) e^{-x} = 0 \\ C_1'(x) e^x - C_2'(x) e^{-x} = 1 \end{cases}$$

I järku DV lahend on

$$y = C_1 e^x + C_2 e^{-x}$$

Seega on teiseks lahendiks e^{-x} . Kontrollime, kas lin. sõltumatud

$$W(x) = \begin{vmatrix} e^x & e^{-x} \\ e^x & -e^{-x} \end{vmatrix} = -1 - 1 = -2 \neq 0$$

Teist järku lin. hom. võrrandi lahend on seega

$$y_H = C_1 e^x + C_2 e^{-x}$$

Leiame Lagrange'i meetodiga nüüd y_* :

$$y_* = C_1(x) e^x + C_2(x) e^{-x}$$

$$\begin{cases} C_1'(x) e^x + C_2'(x) e^{-x} = 0 \\ C_1'(x) e^x - C_2'(x) e^{-x} = 1 \end{cases}$$

I järku DV lahend on

$$y = C_1 e^x + C_2 e^{-x}$$

Seega on teiseks lahendiks e^{-x} . Kontrollime, kas lin. sõltumatud

$$W(x) = \begin{vmatrix} e^x & e^{-x} \\ e^x & -e^{-x} \end{vmatrix} = -1 - 1 = -2 \neq 0$$

Teist järku lin. hom. võrrandi lahend on seega

$$y_H = C_1 e^x + C_2 e^{-x}$$

Leiame Lagrange'i meetodiga nüüd y_* :

$$y_* = C_1(x) e^x + C_2(x) e^{-x}$$

$$\begin{cases} C_1'(x) e^x + C_2'(x) e^{-x} = 0 \\ C_1'(x) e^x - C_2'(x) e^{-x} = 1 \end{cases}$$

$$2C_1'(x)e^x = 1$$

$$C_1'(x) = \frac{1}{2}e^{-x} \quad C_2'(x) = -\frac{1}{2}e^x$$

$$C_1(x) = \frac{1}{2} \int e^{-x} dx + C_{11} = -\frac{1}{2}e^{-x}$$

$$C_2(x) = -\frac{1}{2} \int e^x dx + C_{11} = -\frac{1}{2}e^x$$

Seega II järku võrrandi üks lahend on kujul

$$y_* = \frac{1}{2}(-e^{-x} \cdot e^x) - \frac{1}{2}e^x \cdot e^{-x} = -1$$

Üldlahend

$$y = C_1e^x + C_2e^{-x} - 1$$

$$2C_1'(x)e^x = 1$$

$$C_1'(x) = \frac{1}{2}e^{-x} \quad C_2'(x) = -\frac{1}{2}e^x$$

$$C_1(x) = \frac{1}{2} \int e^{-x} dx + C_{11} = -\frac{1}{2}e^{-x}$$

$$C_2(x) = -\frac{1}{2} \int e^x dx + C_{11} = -\frac{1}{2}e^x$$

Seega II järku võrrandi üks lahend on kujul

$$y_* = \frac{1}{2}(-e^{-x} \cdot e^x) - \frac{1}{2}e^x \cdot e^{-x} = -1$$

Üldlahend

$$y = C_1e^x + C_2e^{-x} - 1$$

$$2C_1'(x)e^x = 1$$

$$C_1'(x) = \frac{1}{2}e^{-x} \quad C_2'(x) = -\frac{1}{2}e^x$$

$$C_1(x) = \frac{1}{2} \int e^{-x} dx + C_{11} = -\frac{1}{2}e^{-x}$$

$$C_2(x) = -\frac{1}{2} \int e^x dx + C_{11} = -\frac{1}{2}e^x$$

Seega II järku võrrandi üks lahend on kujul

$$y_* = \frac{1}{2}(-e^{-x} \cdot e^x) - \frac{1}{2}e^x \cdot e^{-x} = -1$$

Üldlahend

$$y = C_1 e^x + C_2 e^{-x} - 1$$

$$2C_1'(x)e^x = 1$$

$$C_1'(x) = \frac{1}{2}e^{-x} \quad C_2'(x) = -\frac{1}{2}e^x$$

$$C_1(x) = \frac{1}{2} \int e^{-x} dx + C_{11} = -\frac{1}{2}e^{-x}$$

$$C_2(x) = -\frac{1}{2} \int e^x dx + C_{11} = -\frac{1}{2}e^x$$

Seega II järku võrrandi üks lahend on kujul

$$y_* = \frac{1}{2}(-e^{-x} \cdot e^x) - \frac{1}{2}e^x \cdot e^{-x} = -1$$

Üldlahend

$$y = C_1 e^x + C_2 e^{-x} - 1$$

$$2C_1'(x)e^x = 1$$

$$C_1'(x) = \frac{1}{2}e^{-x} \quad C_2'(x) = -\frac{1}{2}e^x$$

$$C_1(x) = \frac{1}{2} \int e^{-x} dx + C_{11} = -\frac{1}{2}e^{-x}$$

$$C_2(x) = -\frac{1}{2} \int e^x dx + C_{11} = -\frac{1}{2}e^x$$

Seega II järku võrrandi üks lahend on kujul

$$y_* = \frac{1}{2}(-e^{-x} \cdot e^x) - \frac{1}{2}e^x \cdot e^{-x} = -1$$

Üldlahend

$$y = C_1 e^x + C_2 e^{-x} - 1$$

$$2C_1'(x)e^x = 1$$

$$C_1'(x) = \frac{1}{2}e^{-x} \quad C_2'(x) = -\frac{1}{2}e^x$$

$$C_1(x) = \frac{1}{2} \int e^{-x} dx + C_{11} = -\frac{1}{2}e^{-x}$$

$$C_2(x) = -\frac{1}{2} \int e^x dx + C_{11} = -\frac{1}{2}e^x$$

Seega II järku võrrandi üks lahend on kujul

$$y_* = \frac{1}{2}(-e^{-x} \cdot e^x) - \frac{1}{2}e^x \cdot e^{-x} = -1$$

Üldlahend

$$y = C_1e^x + C_2e^{-x} - 1$$

Konstantsete kordajatega lineaarne diferentsiaalvõrrand

Vaatame võrrandit kujul $Ly = 0$, ehk

$$p_0 y^{(n)} + p_1 y^{(n-1)} + \dots + p_n y = 0,$$

kus suurused p_i on konstandid.

Võrrandil võiks leiduda lahend kujul $y = e^{\lambda x}$. Asendame y ning selle tuletised $y' = \lambda e^{\lambda x}, \dots, y^{(n)} = \lambda^n e^{\lambda x}$ võrrandisse, saame

$$p_0 \lambda^n e^{\lambda x} + p_1 \lambda^{n-1} e^{\lambda x} + \dots + p_n e^{\lambda x} = 0$$

$$e^{\lambda x} (p_0 \lambda^n + p_1 \lambda^{n-1} + \dots + p_n) = 0$$

Konstantsete kordajatega lineaarne diferentsiaalvõrrand

Vaatame võrrandit kujul $Ly = 0$, ehk

$$p_0 y^{(n)} + p_1 y^{(n-1)} + \dots + p_n y = 0,$$

kus suurused p_i on konstandid.

Võrrandil võiks leiduda lahend kujul $y = e^{\lambda x}$. Asendame y ning selle tuletised $y' = \lambda e^{\lambda x}, \dots, y^{(n)} = \lambda^n e^{\lambda x}$ võrrandisse, saame

$$p_0 \lambda^n e^{\lambda x} + p_1 \lambda^{n-1} e^{\lambda x} + \dots + p_n e^{\lambda x} = 0$$

$$e^{\lambda x} (p_0 \lambda^n + p_1 \lambda^{n-1} + \dots + p_n) = 0$$

Konstantsete kordajatega lineaarne diferentsiaalvõrrand

Vaatame võrrandit kujul $Ly = 0$, ehk

$$p_0 y^{(n)} + p_1 y^{(n-1)} + \dots + p_n y = 0,$$

kus suurused p_i on konstandid.

Võrrandil võiks leiduda lahend kujul $y = e^{\lambda x}$. Asendame y ning selle tuletised $y' = \lambda e^{\lambda x}, \dots, y^{(n)} = \lambda^n e^{\lambda x}$ võrrandisse, saame

$$p_0 \lambda^n e^{\lambda x} + p_1 \lambda^{n-1} e^{\lambda x} + \dots + p_n e^{\lambda x} = 0$$

$$e^{\lambda x} (p_0 \lambda^n + p_1 \lambda^{n-1} + \dots + p_n) = 0$$

Konstantsete kordajatega lineaarne diferentsiaalvõrrand

Vaatame võrrandit kujul $Ly = 0$, ehk

$$p_0 y^{(n)} + p_1 y^{(n-1)} + \dots + p_n y = 0,$$

kus suurused p_i on konstandid.

Võrrandil võiks leiduda lahend kujul $y = e^{\lambda x}$. Asendame y ning selle tuletised $y' = \lambda e^{\lambda x}, \dots, y^{(n)} = \lambda^n e^{\lambda x}$ võrrandisse, saame

$$p_0 \lambda^n e^{\lambda x} + p_1 \lambda^{n-1} e^{\lambda x} + \dots + p_n e^{\lambda x} = 0$$

$$e^{\lambda x} (p_0 \lambda^n + p_1 \lambda^{n-1} + \dots + p_n) = 0$$

Konstantsete kordajatega lineaarne diferentsiaalvõrrand

Vaatame võrrandit kujul $Ly = 0$, ehk

$$p_0 y^{(n)} + p_1 y^{(n-1)} + \dots + p_n y = 0,$$

kus suurused p_i on konstandid.

Võrrandil võiks leiduda lahend kujul $y = e^{\lambda x}$. Asendame y ning selle tuletised $y' = \lambda e^{\lambda x}, \dots, y^{(n)} = \lambda^n e^{\lambda x}$ võrrandisse, saame

$$p_0 \lambda^n e^{\lambda x} + p_1 \lambda^{n-1} e^{\lambda x} + \dots + p_n e^{\lambda x} = 0$$

$$e^{\lambda x} (p_0 \lambda^n + p_1 \lambda^{n-1} + \dots + p_n) = 0$$

Konstantsete kordajatega lineaarne diferentsiaalvõrrand

Vaatame võrrandit kujul $Ly = 0$, ehk

$$p_0 y^{(n)} + p_1 y^{(n-1)} + \dots + p_n y = 0,$$

kus suurused p_i on konstandid.

Võrrandil võiks leiduda lahend kujul $y = e^{\lambda x}$. Asendame y ning selle tuletised $y' = \lambda e^{\lambda x}, \dots, y^{(n)} = \lambda^n e^{\lambda x}$ võrrandisse, saame

$$p_0 \lambda^n e^{\lambda x} + p_1 \lambda^{n-1} e^{\lambda x} + \dots + p_n e^{\lambda x} = 0$$

$$e^{\lambda x} (p_0 \lambda^n + p_1 \lambda^{n-1} + \dots + p_n) = 0$$

Korrutis saab olla 0, kui üks teguritest on 0. Et $e^{\lambda x} \neq 0$, siis peab sulgavaldis võrduma nulliga. Võrrandit kujul

$$p_0 \lambda^n + p_1 \lambda^{n-1} + \dots + p_n = 0$$

nimetatakse **karakteristlikuks võrrandiks**. Selle võrrandi lahendid λ_i ($i = 1, 2, \dots, n$) on **karakteristlikud väärtused**.

Uurime täpsemalt karakteristlikke väärtusi:

Korrutis saab olla 0, kui üks teguritest on 0. Et $e^{\lambda x} \neq 0$, siis peab sulgavaldis võrduma nulliga. Võrrandit kujul

$$p_0 \lambda^n + p_1 \lambda^{n-1} + \dots + p_n = 0$$

nimetatakse **karakteristlikuks võrrandiks**. Selle võrrandi lahendid λ_i ($i = 1, 2, \dots, n$) on **karakteristlikud väärtused**.

Uurime täpsemalt karakteristlikke väärtusi:

Korrutis saab olla 0, kui üks teguritest on 0. Et $e^{\lambda x} \neq 0$, siis peab sulgavaldis võrduma nulliga. Võrrandit kujul

$$p_0 \lambda^n + p_1 \lambda^{n-1} + \dots + p_n = 0$$

nimetatakse **karakteristlikuks võrrandiks**. Selle võrrandi lahendid λ_j ($j = 1, 2, \dots, n$) on **karakteristlikud väärtused**.

Uurime täpsemalt karakteristlikke väärtusi:

Korrutis saab olla 0, kui üks teguritest on 0. Et $e^{\lambda x} \neq 0$, siis peab sulgavaldis võrduma nulliga. Võrrandit kujul

$$p_0 \lambda^n + p_1 \lambda^{n-1} + \dots + p_n = 0$$

nimetatakse **karakteristlikuks võrrandiks**. Selle võrrandi lahendid λ_j ($j = 1, 2, \dots, n$) on **karakteristlikud väärtused**.

Uurime täpsemalt karakteristlikke väärtusi:

I Karakteristlikud väärtused on reaalsed ja paarikaupa erinevad.

Kui karakteristlikud väärtused $\lambda_1, \dots, \lambda_n$ on reaalsed ja paarikaupa erinevad (st nende seas ei ole kordseid väärtusi), siis on teada tegelikult võrrandi $Ly = 0$ n lahendit kujul

$$y_1 = e^{\lambda_1 x}, y_2 = e^{\lambda_2 x}, \dots, y_n = e^{\lambda_n x}$$

Näitame, et need lahendid on lineaarselt sõltumatud ja moodustavad lahendite fundamentaalsüsteemi. Selleks leiame nende funktsioonide Wronski determinandi:

$$\begin{aligned} W(y_1, \dots, y_n) &= \begin{vmatrix} e^{\lambda_1 x} & e^{\lambda_2 x} & \dots & e^{\lambda_n x} \\ \lambda_1 e^{\lambda_1 x} & \lambda_2 e^{\lambda_2 x} & \dots & \lambda_n e^{\lambda_n x} \\ \dots & \dots & \dots & \dots \\ \lambda_1^{n-1} e^{\lambda_1 x} & \lambda_2^{n-1} e^{\lambda_2 x} & \dots & \lambda_n^{n-1} e^{\lambda_n x} \end{vmatrix} = \\ &= e^{\lambda_1 x} e^{\lambda_2 x} \dots e^{\lambda_n x} \begin{vmatrix} 1 & 1 & \dots & 1 \\ \lambda_1 & \lambda_2 & \dots & \lambda_n \\ \dots & \dots & \dots & \dots \\ \lambda_1^{n-1} & \lambda_2^{n-1} & \dots & \lambda_n^{n-1} \end{vmatrix} \neq 0 \end{aligned}$$

I Karakteristlikud väärtused on reaalsed ja paarikaupa erinevad.
 Kui karakteristlikud. väärtused $\lambda_1, \dots, \lambda_n$ on reaalsed ja paarikaupa erinevad (st nende seas ei ole kordseid väärtusi), siis on teada tegelikult võrrandi $Ly = 0$ n lahendit kujul

$$y_1 = e^{\lambda_1 x}, y_2 = e^{\lambda_2 x}, \dots, y_n = e^{\lambda_n x}$$

Näitame, et need lahendid on lineaarselt sõltumatud ja moodustavad lahendite fundamentaalsüsteemi. Selleks leiame nende funktsioonide Wronski determinandi:

$$W(y_1, \dots, y_n) = \begin{vmatrix} e^{\lambda_1 x} & e^{\lambda_2 x} & \dots & e^{\lambda_n x} \\ \lambda_1 e^{\lambda_1 x} & \lambda_2 e^{\lambda_2 x} & \dots & \lambda_n e^{\lambda_n x} \\ \dots & \dots & \dots & \dots \\ \lambda_1^{n-1} e^{\lambda_1 x} & \lambda_2^{n-1} e^{\lambda_2 x} & \dots & \lambda_n^{n-1} e^{\lambda_n x} \end{vmatrix} =$$

$$= e^{\lambda_1 x} e^{\lambda_2 x} \dots e^{\lambda_n x} \begin{vmatrix} 1 & 1 & \dots & 1 \\ \lambda_1 & \lambda_2 & \dots & \lambda_n \\ \dots & \dots & \dots & \dots \\ \lambda_1^{n-1} & \lambda_2^{n-1} & \dots & \lambda_n^{n-1} \end{vmatrix} \neq 0$$

I Karakteristlikud väärtused on reaalsed ja paarikaupa erinevad.
 Kui karakteristlikud väärtused $\lambda_1, \dots, \lambda_n$ on reaalsed ja paarikaupa erinevad (st nende seas ei ole kordseid väärtusi), siis on teada tegelikult võrrandi $Ly = 0$ n lahendit kujul

$$y_1 = e^{\lambda_1 x}, y_2 = e^{\lambda_2 x}, \dots, y_n = e^{\lambda_n x}$$

Näitame, et need lahendid on lineaarselt sõltumatud ja moodustavad lahendite fundamentaalsüsteemi. Selleks leiame nende funktsioonide Wronski determinandi:

$$W(y_1, \dots, y_n) = \begin{vmatrix} e^{\lambda_1 x} & e^{\lambda_2 x} & \dots & e^{\lambda_n x} \\ \lambda_1 e^{\lambda_1 x} & \lambda_2 e^{\lambda_2 x} & \dots & \lambda_n e^{\lambda_n x} \\ \dots & \dots & \dots & \dots \\ \lambda_1^{n-1} e^{\lambda_1 x} & \lambda_2^{n-1} e^{\lambda_2 x} & \dots & \lambda_n^{n-1} e^{\lambda_n x} \end{vmatrix} =$$

$$= e^{\lambda_1 x} e^{\lambda_2 x} \dots e^{\lambda_n x} \begin{vmatrix} 1 & 1 & \dots & 1 \\ \lambda_1 & \lambda_2 & \dots & \lambda_n \\ \dots & \dots & \dots & \dots \\ \lambda_1^{n-1} & \lambda_2^{n-1} & \dots & \lambda_n^{n-1} \end{vmatrix} \neq 0$$

I Karakteristlikud väärtused on reaalsed ja paarikaupa erinevad.
 Kui karakteristlikud. väärtused $\lambda_1, \dots, \lambda_n$ on reaalsed ja paarikaupa erinevad (st nende seas ei ole kordseid väärtusi), siis on teada tegelikult võrrandi $Ly = 0$ n lahendit kujul

$$y_1 = e^{\lambda_1 x}, y_2 = e^{\lambda_2 x}, \dots, y_n = e^{\lambda_n x}$$

Näitame, et need lahendid on lineaarselt sõltumatud ja moodustavad lahendite fundamentaalsüsteemi. Selleks leiame nende funktsioonide Wronski determinandi:

$$W(y_1, \dots, y_n) = \begin{vmatrix} e^{\lambda_1 x} & e^{\lambda_2 x} & \dots & e^{\lambda_n x} \\ \lambda_1 e^{\lambda_1 x} & \lambda_2 e^{\lambda_2 x} & \dots & \lambda_n e^{\lambda_n x} \\ \dots & \dots & \dots & \dots \\ \lambda_1^{n-1} e^{\lambda_1 x} & \lambda_2^{n-1} e^{\lambda_2 x} & \dots & \lambda_n^{n-1} e^{\lambda_n x} \end{vmatrix} =$$

$$= e^{\lambda_1 x} e^{\lambda_2 x} \dots e^{\lambda_n x} \begin{vmatrix} 1 & 1 & \dots & 1 \\ \lambda_1 & \lambda_2 & \dots & \lambda_n \\ \dots & \dots & \dots & \dots \\ \lambda_1^{n-1} & \lambda_2^{n-1} & \dots & \lambda_n^{n-1} \end{vmatrix} \neq 0$$

I Karakteristlikud väärtused on reaalsed ja paarikaupa erinevad.
 Kui karakteristlikud. väärtused $\lambda_1, \dots, \lambda_n$ on reaalsed ja paarikaupa erinevad (st nende seas ei ole kordseid väärtusi), siis on teada tegelikult võrrandi $Ly = 0$ n lahendit kujul

$$y_1 = e^{\lambda_1 x}, y_2 = e^{\lambda_2 x}, \dots, y_n = e^{\lambda_n x}$$

Näitame, et need lahendid on lineaarselt sõltumatud ja moodustavad lahendite fundamentaalsüsteemi. Selleks leiame nende funktsioonide Wronski determinandi:

$$W(y_1, \dots, y_n) = \begin{vmatrix} e^{\lambda_1 x} & e^{\lambda_2 x} & \dots & e^{\lambda_n x} \\ \lambda_1 e^{\lambda_1 x} & \lambda_2 e^{\lambda_2 x} & \dots & \lambda_n e^{\lambda_n x} \\ \dots & \dots & \dots & \dots \\ \lambda_1^{n-1} e^{\lambda_1 x} & \lambda_2^{n-1} e^{\lambda_2 x} & \dots & \lambda_n^{n-1} e^{\lambda_n x} \end{vmatrix} =$$

$$= e^{\lambda_1 x} e^{\lambda_2 x} \dots e^{\lambda_n x} \begin{vmatrix} 1 & 1 & \dots & 1 \\ \lambda_1 & \lambda_2 & \dots & \lambda_n \\ \dots & \dots & \dots & \dots \\ \lambda_1^{n-1} & \lambda_2^{n-1} & \dots & \lambda_n^{n-1} \end{vmatrix} \neq 0$$

I Karakteristlikud väärtused on reaalsed ja paarikaupa erinevad.
 Kui karakteristlikud. väärtused $\lambda_1, \dots, \lambda_n$ on reaalsed ja paarikaupa erinevad (st nende seas ei ole kordseid väärtusi), siis on teada tegelikult võrrandi $Ly = 0$ n lahendit kujul

$$y_1 = e^{\lambda_1 x}, y_2 = e^{\lambda_2 x}, \dots, y_n = e^{\lambda_n x}$$

Näitame, et need lahendid on lineaarselt sõltumatud ja moodustavad lahendite fundamentaalsüsteemi. Selleks leiame nende funktsioonide Wronski determinandi:

$$W(y_1, \dots, y_n) = \begin{vmatrix} e^{\lambda_1 x} & e^{\lambda_2 x} & \dots & e^{\lambda_n x} \\ \lambda_1 e^{\lambda_1 x} & \lambda_2 e^{\lambda_2 x} & \dots & \lambda_n e^{\lambda_n x} \\ \dots & \dots & \dots & \dots \\ \lambda_1^{n-1} e^{\lambda_1 x} & \lambda_2^{n-1} e^{\lambda_2 x} & \dots & \lambda_n^{n-1} e^{\lambda_n x} \end{vmatrix} =$$

$$= e^{\lambda_1 x} e^{\lambda_2 x} \dots e^{\lambda_n x} \begin{vmatrix} 1 & 1 & \dots & 1 \\ \lambda_1 & \lambda_2 & \dots & \lambda_n \\ \dots & \dots & \dots & \dots \\ \lambda_1^{n-1} & \lambda_2^{n-1} & \dots & \lambda_n^{n-1} \end{vmatrix} \neq 0$$

I Karakteristlikud väärtused on reaalsed ja paarikaupa erinevad.
 Kui karakteristlikud. väärtused $\lambda_1, \dots, \lambda_n$ on reaalsed ja paarikaupa erinevad (st nende seas ei ole kordseid väärtusi), siis on teada tegelikult võrrandi $Ly = 0$ n lahendit kujul

$$y_1 = e^{\lambda_1 x}, y_2 = e^{\lambda_2 x}, \dots, y_n = e^{\lambda_n x}$$

Näitame, et need lahendid on lineaarselt sõltumatud ja moodustavad lahendite fundamentaalsüsteemi. Selleks leiame nende funktsioonide Wronski determinandi:

$$W(y_1, \dots, y_n) = \begin{vmatrix} e^{\lambda_1 x} & e^{\lambda_2 x} & \dots & e^{\lambda_n x} \\ \lambda_1 e^{\lambda_1 x} & \lambda_2 e^{\lambda_2 x} & \dots & \lambda_n e^{\lambda_n x} \\ \dots & \dots & \dots & \dots \\ \lambda_1^{n-1} e^{\lambda_1 x} & \lambda_2^{n-1} e^{\lambda_2 x} & \dots & \lambda_n^{n-1} e^{\lambda_n x} \end{vmatrix} =$$

$$= e^{\lambda_1 x} e^{\lambda_2 x} \dots e^{\lambda_n x} \begin{vmatrix} 1 & 1 & \dots & 1 \\ \lambda_1 & \lambda_2 & \dots & \lambda_n \\ \dots & \dots & \dots & \dots \\ \lambda_1^{n-1} & \lambda_2^{n-1} & \dots & \lambda_n^{n-1} \end{vmatrix} \neq 0$$

Järelikult nii moodustatud funktsioonid y_1, \dots, y_n on lineaarselt sõltumatud.

Näide 1: Lahendada $y'' = 2y'$

$$y'' - 2y' = 0$$

$$\lambda^2 - 2\lambda = 0$$

$$\lambda(\lambda - 2) = 0$$

$$\lambda_1 = 0 \text{ ja } \lambda_2 = 2$$

$$y = C_1 e^{0x} + C_2 e^{2x} = C_1 + C_2 e^{2x}$$

Järelikult nii moodustatud funktsioonid y_1, \dots, y_n on lineaarselt sõltumatud.

Näide 1: Lahendada $y'' = 2y'$

$$y'' - 2y' = 0$$

$$\lambda^2 - 2\lambda = 0$$

$$\lambda(\lambda - 2) = 0$$

$$\lambda_1 = 0 \text{ ja } \lambda_2 = 2$$

$$y = C_1 e^{0x} + C_2 e^{2x} = C_1 + C_2 e^{2x}$$

Järelikult nii moodustatud funktsioonid y_1, \dots, y_n on lineaarselt sõltumatud.

Näide 1: Lahendada $y'' = 2y'$

$$y'' - 2y' = 0$$

$$\lambda^2 - 2\lambda = 0$$

$$\lambda(\lambda - 2) = 0$$

$$\lambda_1 = 0 \text{ ja } \lambda_2 = 2$$

$$y = C_1 e^{0x} + C_2 e^{2x} = C_1 + C_2 e^{2x}$$

Järelikult nii moodustatud funktsioonid y_1, \dots, y_n on lineaarselt sõltumatud.

Näide 1: Lahendada $y'' = 2y'$

$$y'' - 2y' = 0$$

$$\lambda^2 - 2\lambda = 0$$

$$\lambda(\lambda - 2) = 0$$

$$\lambda_1 = 0 \text{ ja } \lambda_2 = 2$$

$$y = C_1 e^{0x} + C_2 e^{2x} = C_1 + C_2 e^{2x}$$

Järelikult nii moodustatud funktsioonid y_1, \dots, y_n on lineaarselt sõltumatud.

Näide 1: Lahendada $y'' = 2y'$

$$y'' - 2y' = 0$$

$$\lambda^2 - 2\lambda = 0$$

$$\lambda(\lambda - 2) = 0$$

$$\lambda_1 = 0 \text{ ja } \lambda_2 = 2$$

$$y = C_1 e^{0x} + C_2 e^{2x} = C_1 + C_2 e^{2x}$$

Järelikult nii moodustatud funktsioonid y_1, \dots, y_n on lineaarselt sõltumatud.

Näide 1: Lahendada $y'' = 2y'$

$$y'' - 2y' = 0$$

$$\lambda^2 - 2\lambda = 0$$

$$\lambda(\lambda - 2) = 0$$

$$\lambda_1 = 0 \text{ ja } \lambda_2 = 2$$

$$y = C_1 e^{0x} + C_2 e^{2x} = C_1 + C_2 e^{2x}$$

Järelikult nii moodustatud funktsioonid y_1, \dots, y_n on lineaarselt sõltumatud.

Näide 1: Lahendada $y'' = 2y'$

$$y'' - 2y' = 0$$

$$\lambda^2 - 2\lambda = 0$$

$$\lambda(\lambda - 2) = 0$$

$$\lambda_1 = 0 \text{ ja } \lambda_2 = 2$$

$$y = C_1 e^{0x} + C_2 e^{2x} = C_1 + C_2 e^{2x}$$

Näide 2: Lahendada $y'' - y = 0$

$$\lambda^2 - 1 = 0$$

$$\lambda_{1,2} = \pm 1.$$

Seega $y_1 = e^x$ ja $y_2 = e^{-x}$.

$$y = C_1 e^x + C_2 e^{-x}.$$

Näide 2: Lahendada $y'' - y = 0$

$$\lambda^2 - 1 = 0$$

$$\lambda_{1,2} = \pm 1.$$

Seega $y_1 = e^x$ ja $y_2 = e^{-x}$.

$$y = C_1 e^x + C_2 e^{-x}.$$

Näide 2: Lahendada $y'' - y = 0$

$$\lambda^2 - 1 = 0$$

$$\lambda_{1,2} = \pm 1.$$

Seega $y_1 = e^x$ ja $y_2 = e^{-x}$.

$$y = C_1 e^x + C_2 e^{-x}.$$

Näide 2: Lahendada $y'' - y = 0$

$$\lambda^2 - 1 = 0$$

$$\lambda_{1,2} = \pm 1.$$

Seega $y_1 = e^x$ ja $y_2 = e^{-x}$.

$$y = C_1 e^x + C_2 e^{-x}.$$

Näide 2: Lahendada $y'' - y = 0$

$$\lambda^2 - 1 = 0$$

$$\lambda_{1,2} = \pm 1.$$

Seega $y_1 = e^x$ ja $y_2 = e^{-x}$.

$$y = C_1 e^x + C_2 e^{-x}.$$

II Vaatame juhtu, kus karakteristlikud väärtused kompleksed. Olgu näiteks $\lambda_1 = \alpha + i\beta$ kompleksne karakteristlik väärtus, siis on ka $\lambda_2 = \alpha - i\beta$ karakteristlikuks väärtuseks, sest reaalsete kordajatega polünoomi kompleksed nullkohad esinevad paarikaupa kaaskompleksarvudena. Siis $Ly = 0$ lahendid $y_1 = e^{\lambda_1 x}$ ja $y_2 = e^{\lambda_2 x}$ on samuti kompleksed. Eraldades nüüd neist reaali- ja imaginaarosa, saame

$$y_1 = e^{\lambda_1 x} = e^{(\alpha + i\beta)x} = e^{\alpha x} (\cos \beta x + i \sin \beta x) = e^{\alpha x} \cos \beta x + i e^{\alpha x} \sin \beta x$$

$$y_2 = e^{\lambda_2 x} = e^{(\alpha - i\beta)x} = e^{\alpha x} (\cos \beta x - i \sin \beta x) = e^{\alpha x} \cos \beta x - i e^{\alpha x} \sin \beta x$$

ehk siis $u = e^{\alpha x} \cos \beta x$ ja $v = e^{\alpha x} \sin \beta x$. Nii määratud u ja v on ka võrrandi $Ly = 0$ lahenditeks.

II Vaatame juhtu, kus karakteristlikud väärtused kompleksed. Olgu näiteks $\lambda_1 = \alpha + i\beta$ kompleksne karakteristlik väärtus, siis on ka $\lambda_2 = \alpha - i\beta$ karakteristlikuks väärtuseks, sest reaalsete kordajatega polünoomi kompleksed nullkohad esinevad paarikaupa kaaskompleksarvudena. Siis $Ly = 0$ lahendid $y_1 = e^{\lambda_1 x}$ ja $y_2 = e^{\lambda_2 x}$ on samuti kompleksed. Eraldades nüüd neist reaal- ja imaginaarosa, saame

$$y_1 = e^{\lambda_1 x} = e^{(\alpha + i\beta)x} = e^{\alpha x} (\cos \beta x + i \sin \beta x) = e^{\alpha x} \cos \beta x + i e^{\alpha x} \sin \beta x$$

$$y_2 = e^{\lambda_2 x} = e^{(\alpha - i\beta)x} = e^{\alpha x} (\cos \beta x - i \sin \beta x) = e^{\alpha x} \cos \beta x - i e^{\alpha x} \sin \beta x$$

ehk siis $u = e^{\alpha x} \cos \beta x$ ja $v = e^{\alpha x} \sin \beta x$. Nii määratud u ja v on ka võrrandi $Ly = 0$ lahenditeks.

II Vaatame juhtu, kus karakteristlikud väärtused kompleksed. Olgu näiteks $\lambda_1 = \alpha + i\beta$ kompleksne karakteristlik väärtus, siis on ka $\lambda_2 = \alpha - i\beta$ karakteristlikuks väärtuseks, sest reaalsete kordajatega polünoomi kompleksed nullkohad esinevad paarikaupa kaaskompleksarvudena. Siis $Ly = 0$ lahendid $y_1 = e^{\lambda_1 x}$ ja $y_2 = e^{\lambda_2 x}$ on samuti kompleksed. Eraldades nüüd neist reaal- ja imaginaarosa, saame

$$y_1 = e^{\lambda_1 x} = e^{(\alpha + i\beta)x} = e^{\alpha x} (\cos \beta x + i \sin \beta x) = e^{\alpha x} \cos \beta x + i e^{\alpha x} \sin \beta x$$

$$y_2 = e^{\lambda_2 x} = e^{(\alpha - i\beta)x} = e^{\alpha x} (\cos \beta x - i \sin \beta x) = e^{\alpha x} \cos \beta x - i e^{\alpha x} \sin \beta x$$

ehk siis $u = e^{\alpha x} \cos \beta x$ ja $v = e^{\alpha x} \sin \beta x$. Nii määratud u ja v on ka võrrandi $Ly = 0$ lahenditeks.

II Vaatame juhtu, kus karakteristlikud väärtused kompleksed. Olgu näiteks $\lambda_1 = \alpha + i\beta$ kompleksne karakteristlik väärtus, siis on ka $\lambda_2 = \alpha - i\beta$ karakteristlikuks väärtuseks, sest reaalsete kordajatega polünoomi kompleksed nullkohad esinevad paarikaupa kaaskompleksarvudena. Siis $Ly = 0$ lahendid $y_1 = e^{\lambda_1 x}$ ja $y_2 = e^{\lambda_2 x}$ on samuti kompleksed. Eraldades nüüd neist reaali- ja imaginaarosa, saame

$$y_1 = e^{\lambda_1 x} = e^{(\alpha + i\beta)x} = e^{\alpha x} (\cos \beta x + i \sin \beta x) = e^{\alpha x} \cos \beta x + i e^{\alpha x} \sin \beta x$$

$$y_2 = e^{\lambda_2 x} = e^{(\alpha - i\beta)x} = e^{\alpha x} (\cos \beta x - i \sin \beta x) = e^{\alpha x} \cos \beta x - i e^{\alpha x} \sin \beta x$$

ehk siis $u = e^{\alpha x} \cos \beta x$ ja $v = e^{\alpha x} \sin \beta x$. Nii määratud u ja v on ka võrrandi $Ly = 0$ lahenditeks.

II Vaatame juhtu, kus karakteristlikud väärtused kompleksed. Olgu näiteks $\lambda_1 = \alpha + i\beta$ kompleksne karakteristlik väärtus, siis on ka $\lambda_2 = \alpha - i\beta$ karakteristlikuks väärtuseks, sest reaalsete kordajatega polünoomi kompleksed nullkohad esinevad paarikaupa kaaskompleksarvudena. Siis $Ly = 0$ lahendid $y_1 = e^{\lambda_1 x}$ ja $y_2 = e^{\lambda_2 x}$ on samuti kompleksed. Eraldades nüüd neist reaal- ja imaginaarosa, saame

$$y_1 = e^{\lambda_1 x} = e^{(\alpha + i\beta)x} = e^{\alpha x} (\cos \beta x + i \sin \beta x) = e^{\alpha x} \cos \beta x + i e^{\alpha x} \sin \beta x$$

$$y_2 = e^{\lambda_2 x} = e^{(\alpha - i\beta)x} = e^{\alpha x} (\cos \beta x - i \sin \beta x) = e^{\alpha x} \cos \beta x - i e^{\alpha x} \sin \beta x$$

ehk siis $u = e^{\alpha x} \cos \beta x$ ja $v = e^{\alpha x} \sin \beta x$. Nii määratud u ja v on ka võrrandi $Ly = 0$ lahenditeks.

II Vaatame juhtu, kus karakteristlikud väärtused kompleksed. Olgu näiteks $\lambda_1 = \alpha + i\beta$ kompleksne karakteristlik väärtus, siis on ka $\lambda_2 = \alpha - i\beta$ karakteristlikuks väärtuseks, sest reaalsete kordajatega polünoomi kompleksed nullkohad esinevad paarikaupa kaaskompleksarvudena. Siis $Ly = 0$ lahendid $y_1 = e^{\lambda_1 x}$ ja $y_2 = e^{\lambda_2 x}$ on samuti kompleksed. Eraldades nüüd neist reaali- ja imaginaarosa, saame

$$y_1 = e^{\lambda_1 x} = e^{(\alpha + i\beta)x} = e^{\alpha x} (\cos \beta x + i \sin \beta x) = e^{\alpha x} \cos \beta x + i e^{\alpha x} \sin \beta x$$

$$y_2 = e^{\lambda_2 x} = e^{(\alpha - i\beta)x} = e^{\alpha x} (\cos \beta x - i \sin \beta x) = e^{\alpha x} \cos \beta x - i e^{\alpha x} \sin \beta x$$

ehk siis $u = e^{\alpha x} \cos \beta x$ ja $v = e^{\alpha x} \sin \beta x$. Nii määratud u ja v on ka võrrandi $Ly = 0$ lahenditeks.

II Vaatame juhtu, kus karakteristlikud väärtused kompleksed. Olgu näiteks $\lambda_1 = \alpha + i\beta$ kompleksne karakteristlik väärtus, siis on ka $\lambda_2 = \alpha - i\beta$ karakteristlikuks väärtuseks, sest reaalsete kordajatega polünoomi kompleksed nullkohad esinevad paarikaupa kaaskompleksarvudena. Siis $Ly = 0$ lahendid $y_1 = e^{\lambda_1 x}$ ja $y_2 = e^{\lambda_2 x}$ on samuti kompleksed. Eraldades nüüd neist reaali- ja imaginaarosa, saame

$$y_1 = e^{\lambda_1 x} = e^{(\alpha + i\beta)x} = e^{\alpha x} (\cos \beta x + i \sin \beta x) = e^{\alpha x} \cos \beta x + i e^{\alpha x} \sin \beta x$$

$$y_2 = e^{\lambda_2 x} = e^{(\alpha - i\beta)x} = e^{\alpha x} (\cos \beta x - i \sin \beta x) = e^{\alpha x} \cos \beta x - i e^{\alpha x} \sin \beta x$$

ehk siis $u = e^{\alpha x} \cos \beta x$ ja $v = e^{\alpha x} \sin \beta x$. Nii määratud u ja v on ka võrrandi $Ly = 0$ lahenditeks.

II Vaatame juhtu, kus karakteristlikud väärtused kompleksed. Olgu näiteks $\lambda_1 = \alpha + i\beta$ kompleksne karakteristlik väärtus, siis on ka $\lambda_2 = \alpha - i\beta$ karakteristlikuks väärtuseks, sest reaalsete kordajatega polünoomi kompleksed nullkohad esinevad paarikaupa kaaskompleksarvudena. Siis $Ly = 0$ lahendid $y_1 = e^{\lambda_1 x}$ ja $y_2 = e^{\lambda_2 x}$ on samuti kompleksed. Eraldades nüüd neist reaal- ja imaginaarosa, saame

$$y_1 = e^{\lambda_1 x} = e^{(\alpha + i\beta)x} = e^{\alpha x} (\cos \beta x + i \sin \beta x) = e^{\alpha x} \cos \beta x + i e^{\alpha x} \sin \beta x$$

$$y_2 = e^{\lambda_2 x} = e^{(\alpha - i\beta)x} = e^{\alpha x} (\cos \beta x - i \sin \beta x) = e^{\alpha x} \cos \beta x - i e^{\alpha x} \sin \beta x$$

ehk siis $u = e^{\alpha x} \cos \beta x$ ja $v = e^{\alpha x} \sin \beta x$. Nii määratud u ja v on ka võrrandi $Ly = 0$ lahenditeks.

II Vaatame juhtu, kus karakteristlikud väärtused kompleksed. Olgu näiteks $\lambda_1 = \alpha + i\beta$ kompleksne karakteristlik väärtus, siis on ka $\lambda_2 = \alpha - i\beta$ karakteristlikuks väärtuseks, sest reaalsete kordajatega polünoomi kompleksed nullkohad esinevad paarikaupa kaaskompleksarvudena. Siis $Ly = 0$ lahendid $y_1 = e^{\lambda_1 x}$ ja $y_2 = e^{\lambda_2 x}$ on samuti kompleksed. Eraldades nüüd neist reaali- ja imaginaarosa, saame

$$y_1 = e^{\lambda_1 x} = e^{(\alpha + i\beta)x} = e^{\alpha x} (\cos \beta x + i \sin \beta x) = e^{\alpha x} \cos \beta x + i e^{\alpha x} \sin \beta x$$

$$y_2 = e^{\lambda_2 x} = e^{(\alpha - i\beta)x} = e^{\alpha x} (\cos \beta x - i \sin \beta x) = e^{\alpha x} \cos \beta x - i e^{\alpha x} \sin \beta x$$

ehk siis $u = e^{\alpha x} \cos \beta x$ ja $v = e^{\alpha x} \sin \beta x$. Nii määratud u ja v on ka võrrandi $Ly = 0$ lahenditeks.

II Vaatame juhtu, kus karakteristlikud väärtused kompleksed. Olgu näiteks $\lambda_1 = \alpha + i\beta$ kompleksne karakteristlik väärtus, siis on ka $\lambda_2 = \alpha - i\beta$ karakteristlikuks väärtuseks, sest reaalsete kordajatega polünoomi kompleksed nullkohad esinevad paarikaupa kaaskompleksarvudena. Siis $Ly = 0$ lahendid $y_1 = e^{\lambda_1 x}$ ja $y_2 = e^{\lambda_2 x}$ on samuti kompleksed. Eraldades nüüd neist reaali- ja imaginaarosa, saame

$$y_1 = e^{\lambda_1 x} = e^{(\alpha + i\beta)x} = e^{\alpha x} (\cos \beta x + i \sin \beta x) = e^{\alpha x} \cos \beta x + i e^{\alpha x} \sin \beta x$$

$$y_2 = e^{\lambda_2 x} = e^{(\alpha - i\beta)x} = e^{\alpha x} (\cos \beta x - i \sin \beta x) = e^{\alpha x} \cos \beta x - i e^{\alpha x} \sin \beta x$$

ehk siis $u = e^{\alpha x} \cos \beta x$ ja $v = e^{\alpha x} \sin \beta x$. Nii määratud u ja v on ka võrrandi $Ly = 0$ lahenditeks.

Näide 3: Lahendada $y'' = 4y' - 5y$

$$y'' - 4y' + 5y = 0$$

$$\lambda^2 - 4\lambda + 5 = 0$$

$$\lambda_1 = 2 + i, \quad \lambda_2 = 2 - i$$

Kompleksarv $\lambda = 2 \pm i$, reaalosa on 2, imaginaarosa 1 ning järelikut

$$y_1 = e^{2x} \cos x$$

$$y_2 = e^{2x} \sin x$$

$$y = C_1 e^{2x} \cos x + C_2 e^{2x} \sin x$$

Näide 3: Lahendada $y'' = 4y' - 5y$

$$y'' - 4y' + 5y = 0$$

$$\lambda^2 - 4\lambda + 5 = 0$$

$$\lambda_1 = 2 + i, \quad \lambda_2 = 2 - i$$

Kompleksarv $\lambda = 2 \pm i$, reaalosa on 2, imaginaarosa 1 ning järelikut

$$y_1 = e^{2x} \cos x$$

$$y_2 = e^{2x} \sin x$$

$$y = C_1 e^{2x} \cos x + C_2 e^{2x} \sin x$$

Näide 3: Lahendada $y'' = 4y' - 5y$

$$y'' - 4y' + 5y = 0$$

$$\lambda^2 - 4\lambda + 5 = 0$$

$$\lambda_1 = 2 + i, \quad \lambda_2 = 2 - i$$

Kompleksarv $\lambda = 2 \pm i$, reaalosa on 2, imaginaarosa 1 ning järelikut

$$y_1 = e^{2x} \cos x$$

$$y_2 = e^{2x} \sin x$$

$$y = C_1 e^{2x} \cos x + C_2 e^{2x} \sin x$$

Näide 3: Lahendada $y'' = 4y' - 5y$

$$y'' - 4y' + 5y = 0$$

$$\lambda^2 - 4\lambda + 5 = 0$$

$$\lambda_1 = 2 + i, \quad \lambda_2 = 2 - i$$

Kompleksarv $\lambda = 2 \pm i$, reaalosa on 2, imaginaarosa 1 ning järelikut

$$y_1 = e^{2x} \cos x$$

$$y_2 = e^{2x} \sin x$$

$$y = C_1 e^{2x} \cos x + C_2 e^{2x} \sin x$$

Näide 3: Lahendada $y'' = 4y' - 5y$

$$y'' - 4y' + 5y = 0$$

$$\lambda^2 - 4\lambda + 5 = 0$$

$$\lambda_1 = 2 + i, \quad \lambda_2 = 2 - i$$

Kompleksarv $\lambda = 2 \pm i$, reaalosa on 2, imaginaarosa 1 ning järelikut

$$y_1 = e^{2x} \cos x$$

$$y_2 = e^{2x} \sin x$$

$$y = C_1 e^{2x} \cos x + C_2 e^{2x} \sin x$$

Näide 3: Lahendada $y'' = 4y' - 5y$

$$y'' - 4y' + 5y = 0$$

$$\lambda^2 - 4\lambda + 5 = 0$$

$$\lambda_1 = 2 + i, \quad \lambda_2 = 2 - i$$

Kompleksarv $\lambda = 2 \pm i$, reaalosa on 2, imaginaarosa 1 ning järelikult

$$y_1 = e^{2x} \cos x$$

$$y_2 = e^{2x} \sin x$$

$$y = C_1 e^{2x} \cos x + C_2 e^{2x} \sin x$$

Näide 3: Lahendada $y'' = 4y' - 5y$

$$y'' - 4y' + 5y = 0$$

$$\lambda^2 - 4\lambda + 5 = 0$$

$$\lambda_1 = 2 + i, \quad \lambda_2 = 2 - i$$

Kompleksarv $\lambda = 2 \pm i$, reaalosa on 2, imaginaarosa 1 ning järelikult

$$y_1 = e^{2x} \cos x$$

$$y_2 = e^{2x} \sin x$$

$$y = C_1 e^{2x} \cos x + C_2 e^{2x} \sin x$$

Näide 3: Lahendada $y'' = 4y' - 5y$

$$y'' - 4y' + 5y = 0$$

$$\lambda^2 - 4\lambda + 5 = 0$$

$$\lambda_1 = 2 + i, \quad \lambda_2 = 2 - i$$

Kompleksarv $\lambda = 2 \pm i$, reaalosa on 2, imaginaarosa 1 ning järelikult

$$y_1 = e^{2x} \cos x$$

$$y_2 = e^{2x} \sin x$$

$$y = C_1 e^{2x} \cos x + C_2 e^{2x} \sin x$$

Näide 4: Lahendada $y^{(5)} = 6y^{(4)} - 9y^{(3)}$

Siit saame $\lambda_1 = \lambda_2 = \lambda_3 = 0$ ja $\lambda_4 = \lambda_5 = \lambda_6 = 3$.

Näide 4: Lahendada $y^{(5)} = 6y^{(4)} - 9y^{(3)}$

Siit saame $\lambda_1 = \lambda_2 = \lambda_3 = 0$ ja $\lambda_4 = \lambda_5 = \lambda_6 = 3$.

III Reaalsed kordsed karakteristlikud väärtused

Kui mingi λ on kordne karakteristlik väärtus, näiteks olgu λ_1 r -kordne karakteristlik väärtus, siis sellisele karakteristlikule väärtusele vastavad funktsioonid

$$y_1 = e^{\lambda_1 x}, y_2 = x e^{\lambda_1 x}, y_3 = x^2 e^{\lambda_1 x}, \dots, y_r = x^{r-1} e^{\lambda_1 x}$$

on konstantsete kordajatega võrrandi $Ly = 0$ lahenditeks.
Tähistame karakteristliku võrrandi lühemalt

$$\Lambda = p_0 \lambda^n + p_1 \lambda^{n-1} + \dots + p_{n-1} \lambda + p_n$$

Eelduse kohaselt on λ_1 karakteristliku võrrandi r -kordseks nullkohaks, st

$$\Lambda(\lambda_1) = 0, \Lambda'(\lambda_1) = 0, \dots, \Lambda^{(r-1)}(\lambda_1) = 0, \Lambda^{(r)}(\lambda_1) \neq 0$$

III Reaalsed kordsed karakteristlikud väärtused

Kui mingi λ on kordne karakteristlik väärtus, näiteks olgu λ_1 r -kordne karakteristlik väärtus, siis sellisele karakteristlikule väärtusele vastavad funktsioonid

$$y_1 = e^{\lambda_1 x}, y_2 = x e^{\lambda_1 x}, y_3 = x^2 e^{\lambda_1 x}, \dots, y_r = x^{r-1} e^{\lambda_1 x}$$

on konstantsete kordajatega võrrandi $Ly = 0$ lahenditeks.
Tähistame karakteristliku võrrandi lühemalt

$$\Lambda = p_0 \lambda^n + p_1 \lambda^{n-1} + \dots + p_{n-1} \lambda + p_n$$

Eelduse kohaselt on λ_1 karakteristliku võrrandi r -kordseks nullkohaks, st

$$\Lambda(\lambda_1) = 0, \Lambda'(\lambda_1) = 0, \dots, \Lambda^{(r-1)}(\lambda_1) = 0, \Lambda^{(r)}(\lambda_1) \neq 0$$

III Reaalsed kordsed karakteristlikud väärtused

Kui mingi λ on kordne karakteristlik väärtus, näiteks olgu λ_1 r -kordne karakteristlik väärtus, siis sellisele karakteristlikule väärtusele vastavad funktsioonid

$$y_1 = e^{\lambda_1 x}, y_2 = x e^{\lambda_1 x}, y_3 = x^2 e^{\lambda_1 x}, \dots, y_r = x^{r-1} e^{\lambda_1 x}$$

on konstantsete kordajatega võrrandi $Ly = 0$ lahenditeks.

Tähistame karakteristliku võrrandi lühemalt

$$\Lambda = p_0 \lambda^n + p_1 \lambda^{n-1} + \dots + p_{n-1} \lambda + p_n$$

Eelduse kohaselt on λ_1 karakteristliku võrrandi r -kordseks nullkohaks, st

$$\Lambda(\lambda_1) = 0, \Lambda'(\lambda_1) = 0, \dots, \Lambda^{(r-1)}(\lambda_1) = 0, \Lambda^{(r)}(\lambda_1) \neq 0$$

III Reaalsed kordsed karakteristiklikud väärtused

Kui mingi λ on kordne karakteristiklik väärtus, näiteks olgu λ_1 r -kordne karakteristiklik väärtus, siis sellisele karakteristiklikele väärtusele vastavad funktsioonid

$$y_1 = e^{\lambda_1 x}, y_2 = x e^{\lambda_1 x}, y_3 = x^2 e^{\lambda_1 x}, \dots, y_r = x^{r-1} e^{\lambda_1 x}$$

on konstantsete kordajatega võrrandi $Ly = 0$ lahenditeks.
Tähistame karakteristikliku võrrandi lühemalt

$$\Lambda = p_0 \lambda^n + p_1 \lambda^{n-1} + \dots + p_{n-1} \lambda + p_n$$

Eelduse kohaselt on λ_1 karakteristikliku võrrandi r -kordseks nullkohaks, st

$$\Lambda(\lambda_1) = 0, \Lambda'(\lambda_1) = 0, \dots, \Lambda^{(r-1)}(\lambda_1) = 0, \Lambda^{(r)}(\lambda_1) \neq 0$$

III Reaalsed kordsed karakteristiklikud väärtused

Kui mingi λ on kordne karakteristiklik väärtus, näiteks olgu λ_1 r -kordne karakteristiklik väärtus, siis sellisele karakteristiklikele väärtusele vastavad funktsioonid

$$y_1 = e^{\lambda_1 x}, y_2 = x e^{\lambda_1 x}, y_3 = x^2 e^{\lambda_1 x}, \dots, y_r = x^{r-1} e^{\lambda_1 x}$$

on konstantsete kordajatega võrrandi $Ly = 0$ lahenditeks.
Tähistame karakteristikliku võrrandi lühemalt

$$\Lambda = p_0 \lambda^n + p_1 \lambda^{n-1} + \dots + p_{n-1} \lambda + p_n$$

Eelduse kohaselt on λ_1 karakteristikliku võrrandi r -kordseks nullkohaks, st

$$\Lambda(\lambda_1) = 0, \Lambda'(\lambda_1) = 0, \dots, \Lambda^{(r-1)}(\lambda_1) = 0, \Lambda^{(r)}(\lambda_1) \neq 0$$

Meil vaja näidata, et funktsioonid y_1, \dots, y_r rahuldavad võrrandit $Ly = 0$, st

$$L(x^k e^{\lambda_1 x}) = 0, \quad k = 0, 1, \dots, r - 1$$

Iga λ korral kehtib seos

$$L(e^{\lambda x}) = \Lambda(\lambda) e^{\lambda x} \quad (*)$$

Tõepoolest

$$\begin{aligned} L(e^{\lambda x}) &= p_0 \frac{d^n}{dx^n} (e^{\lambda x}) + p_1 \frac{d^{n-1}}{dx^{n-1}} (e^{\lambda x}) + \dots + p_{n-1} \frac{d}{dx} (e^{\lambda x}) + p_n e^{\lambda x} = \\ &= p_0 \lambda^n e^{\lambda x} + p_1 \lambda^{n-1} e^{\lambda x} + \dots + p_{n-1} \lambda e^{\lambda x} + p_n e^{\lambda x} = \Lambda(\lambda) e^{\lambda x} \end{aligned}$$

Diferentseerime nüüd seose (*) mõlemad pooli k korda λ järgi.

Meil vaja näidata, et funktsioonid y_1, \dots, y_r rahuldavad võrrandit $Ly = 0$, st

$$L(x^k e^{\lambda_1 x}) = 0, \quad k = 0, 1, \dots, r - 1$$

Iga λ korral kehtib seos

$$L(e^{\lambda x}) = \Lambda(\lambda) e^{\lambda x} \quad (*)$$

Tõepoolest

$$\begin{aligned} L(e^{\lambda x}) &= p_0 \frac{d^n}{dx^n} (e^{\lambda x}) + p_1 \frac{d^{n-1}}{dx^{n-1}} (e^{\lambda x}) + \dots + p_{n-1} \frac{d}{dx} (e^{\lambda x}) + p_n e^{\lambda x} = \\ &= p_0 \lambda^n e^{\lambda x} + p_1 \lambda^{n-1} e^{\lambda x} + \dots + p_{n-1} \lambda e^{\lambda x} + p_n e^{\lambda x} = \Lambda(\lambda) e^{\lambda x} \end{aligned}$$

Diferentseerime nüüd seose (*) mõlemad pooli k korda λ järgi.

Meil vaja näidata, et funktsioonid y_1, \dots, y_r rahuldavad võrrandit $Ly = 0$, st

$$L(x^k e^{\lambda_1 x}) = 0, \quad k = 0, 1, \dots, r - 1$$

Iga λ korral kehtib seos

$$L(e^{\lambda x}) = \Lambda(\lambda) e^{\lambda x} \quad (*)$$

Tõepoolest

$$L(e^{\lambda x}) = p_0 \frac{d^n}{dx^n} (e^{\lambda x}) + p_1 \frac{d^{n-1}}{dx^{n-1}} (e^{\lambda x}) + \dots + p_{n-1} \frac{d}{dx} (e^{\lambda x}) + p_n e^{\lambda x} =$$

$$= p_0 \lambda^n e^{\lambda x} + p_1 \lambda^{n-1} e^{\lambda x} + \dots + p_{n-1} \lambda e^{\lambda x} + p_n e^{\lambda x} = \Lambda(\lambda) e^{\lambda x}$$

Diferentseerime nüüd seose (*) mõlemad pooli k korda λ järgi.

Meil vaja näidata, et funktsioonid y_1, \dots, y_r rahuldavad võrrandit $Ly = 0$, st

$$L(x^k e^{\lambda_1 x}) = 0, \quad k = 0, 1, \dots, r - 1$$

Iga λ korral kehtib seos

$$L(e^{\lambda x}) = \Lambda(\lambda) e^{\lambda x} \quad (*)$$

Tõepoolest

$$\begin{aligned} L(e^{\lambda x}) &= p_0 \frac{d^n}{dx^n} (e^{\lambda x}) + p_1 \frac{d^{n-1}}{dx^{n-1}} (e^{\lambda x}) + \dots + p_{n-1} \frac{d}{dx} (e^{\lambda x}) + p_n e^{\lambda x} = \\ &= p_0 \lambda^n e^{\lambda x} + p_1 \lambda^{n-1} e^{\lambda x} + \dots + p_{n-1} \lambda e^{\lambda x} + p_n e^{\lambda x} = \Lambda(\lambda) e^{\lambda x} \end{aligned}$$

Diferentseerime nüüd seose (*) mõlemad pooli k korda λ järgi.

Meil vaja näidata, et funktsioonid y_1, \dots, y_r rahuldavad võrrandit $Ly = 0$, st

$$L(x^k e^{\lambda_1 x}) = 0, \quad k = 0, 1, \dots, r - 1$$

Iga λ korral kehtib seos

$$L(e^{\lambda x}) = \Lambda(\lambda) e^{\lambda x} \quad (*)$$

Tõepoolest

$$\begin{aligned} L(e^{\lambda x}) &= p_0 \frac{d^n}{dx^n} (e^{\lambda x}) + p_1 \frac{d^{n-1}}{dx^{n-1}} (e^{\lambda x}) + \dots + p_{n-1} \frac{d}{dx} (e^{\lambda x}) + p_n e^{\lambda x} = \\ &= p_0 \lambda^n e^{\lambda x} + p_1 \lambda^{n-1} e^{\lambda x} + \dots + p_{n-1} \lambda e^{\lambda x} + p_n e^{\lambda x} = \Lambda(\lambda) e^{\lambda x} \end{aligned}$$

Diferentseerime nüüd seose (*) mõlemaid pooli k korda λ järgi.

Vasaku poole diferentseerimisel saame

$$\begin{aligned}\frac{d^k}{d\lambda^k} L(e^{\lambda x}) &= \frac{d^k}{d\lambda^k} \left[p_0 \frac{d^n}{dx^n} (e^{\lambda x}) + p_1 \frac{d^{n-1}}{dx^{n-1}} (e^{\lambda x}) + \dots + p_n e^{\lambda x} \right] = \\ &= p_0 \frac{d^n}{dx^n} \left(\frac{d^k}{d\lambda^k} e^{\lambda x} \right) + p_1 \frac{d^{n-1}}{dx^{n-1}} \left(\frac{d^k}{d\lambda^k} e^{\lambda x} \right) + \dots + p_n \frac{d^k}{d\lambda^k} e^{\lambda x} = \\ &= L \left(\frac{d^k}{d\lambda^k} e^{\lambda x} \right) = L(x^k e^{\lambda x})\end{aligned}$$

Vasaku poole diferentseerimisel saame

$$\begin{aligned}\frac{d^k}{d\lambda^k} L(e^{\lambda x}) &= \frac{d^k}{d\lambda^k} \left[p_0 \frac{d^n}{dx^n} (e^{\lambda x}) + p_1 \frac{d^{n-1}}{dx^{n-1}} (e^{\lambda x}) + \dots + p_n e^{\lambda x} \right] = \\ &= p_0 \frac{d^n}{dx^n} \left(\frac{d^k}{d\lambda^k} e^{\lambda x} \right) + p_1 \frac{d^{n-1}}{dx^{n-1}} \left(\frac{d^k}{d\lambda^k} e^{\lambda x} \right) + \dots + p_n \frac{d^k}{d\lambda^k} e^{\lambda x} = \\ &= L \left(\frac{d^k}{d\lambda^k} e^{\lambda x} \right) = L(x^k e^{\lambda x})\end{aligned}$$

Vasaku poole diferentseerimisel saame

$$\begin{aligned}\frac{d^k}{d\lambda^k} L(e^{\lambda x}) &= \frac{d^k}{d\lambda^k} \left[p_0 \frac{d^n}{dx^n} (e^{\lambda x}) + p_1 \frac{d^{n-1}}{dx^{n-1}} (e^{\lambda x}) + \dots + p_n e^{\lambda x} \right] = \\ &= p_0 \frac{d^n}{dx^n} \left(\frac{d^k}{d\lambda^k} e^{\lambda x} \right) + p_1 \frac{d^{n-1}}{dx^{n-1}} \left(\frac{d^k}{d\lambda^k} e^{\lambda x} \right) + \dots + p_n \frac{d^k}{d\lambda^k} e^{\lambda x} = \\ &= L \left(\frac{d^k}{d\lambda^k} e^{\lambda x} \right) = L(x^k e^{\lambda x})\end{aligned}$$

(*) parema poole diferentseerimiseks kasutame Leibnizi valemit

$$\frac{d^k}{d\lambda^k} [\Lambda(\lambda)e^{\lambda x}] = \sum_{j=0}^k \binom{k}{j} \Lambda^{(j)}(\lambda) x^{k-j} e^{\lambda x}$$

Seega saame (*) diferentseerimisel, et

$$L(x^k e^{\lambda x}) = \sum_{j=0}^k \binom{k}{j} \Lambda^{(j)}(\lambda) x^{k-j} e^{\lambda x}$$

Saadud seos peab kehtima iga λ korral. Valime $\lambda = \lambda_1$. Et $\Lambda^{(j)}(\lambda_1) = 0$, siis saame, et

$$L(x^k e^{\lambda x}) = 0.$$

Olemegi näidanud, et funktsioonid y_1, \dots, y_n on võrrandi $Ly = 0$ lahenditeks.

(*) parema poole diferentseerimiseks kasutame Leibnizi valemit

$$\frac{d^k}{d\lambda^k} [\Lambda(\lambda)e^{\lambda x}] = \sum_{j=0}^k \binom{k}{j} \Lambda^{(j)}(\lambda) x^{k-j} e^{\lambda x}$$

Seega saame (*) diferentseerimisel, et

$$L(x^k e^{\lambda x}) = \sum_{j=0}^k \binom{k}{j} \Lambda^{(j)}(\lambda) x^{k-j} e^{\lambda x}$$

Saadud seos peab kehtima iga λ korral. Valime $\lambda = \lambda_1$. Et $\Lambda^{(j)}(\lambda_1) = 0$, siis saame, et

$$L(x^k e^{\lambda x}) = 0.$$

Olemegi näidanud, et funktsioonid y_1, \dots, y_n on võrrandi $Ly = 0$ lahenditeks.

(*) parema poole diferentseerimiseks kasutame Leibnizi valemit

$$\frac{d^k}{d\lambda^k} [\Lambda(\lambda)e^{\lambda x}] = \sum_{j=0}^k \binom{k}{j} \Lambda^{(j)}(\lambda) x^{k-j} e^{\lambda x}$$

Seega saame (*) diferentseerimisel, et

$$L(x^k e^{\lambda x}) = \sum_{j=0}^k \binom{k}{j} \Lambda^{(j)}(\lambda) x^{k-j} e^{\lambda x}$$

Saadud seos peab kehtima iga λ korral. Valime $\lambda = \lambda_1$. Et $\Lambda^{(j)}(\lambda_1) = 0$, siis saame, et

$$L(x^k e^{\lambda x}) = 0.$$

Olemegi näidanud, et funktsioonid y_1, \dots, y_n on võrrandi $Ly = 0$ lahenditeks.

(*) parema poole diferentseerimiseks kasutame Leibnizi valemit

$$\frac{d^k}{d\lambda^k} [\Lambda(\lambda)e^{\lambda x}] = \sum_{j=0}^k \binom{k}{j} \Lambda^{(j)}(\lambda) x^{k-j} e^{\lambda x}$$

Seega saame (*) diferentseerimisel, et

$$L(x^k e^{\lambda x}) = \sum_{j=0}^k \binom{k}{j} \Lambda^{(j)}(\lambda) x^{k-j} e^{\lambda x}$$

Saadud seos peab kehtima iga λ korral. Valime $\lambda = \lambda_1$. Et $\Lambda^{(j)}(\lambda_1) = 0$, siis saame, et

$$L(x^k e^{\lambda x}) = 0.$$

Olemegi näidanud, et funktsioonid y_1, \dots, y_n on võrrandi $Ly = 0$ lahenditeks.

(*) parema poole diferentseerimiseks kasutame Leibnizi valemit

$$\frac{d^k}{d\lambda^k} [\Lambda(\lambda)e^{\lambda x}] = \sum_{j=0}^k \binom{k}{j} \Lambda^{(j)}(\lambda) x^{k-j} e^{\lambda x}$$

Seega saame (*) diferentseerimisel, et

$$L(x^k e^{\lambda x}) = \sum_{j=0}^k \binom{k}{j} \Lambda^{(j)}(\lambda) x^{k-j} e^{\lambda x}$$

Saadud seos peab kehtima iga λ korral. Valime $\lambda = \lambda_1$. Et $\Lambda^{(j)}(\lambda_1) = 0$, siis saame, et

$$L(x^k e^{\lambda x}) = 0.$$

Olemegi näidanud, et funktsioonid y_1, \dots, y_n on võrrandi $Ly = 0$ lahenditeks.

(*) parema poole diferentseerimiseks kasutame Leibnizi valemit

$$\frac{d^k}{d\lambda^k} [\Lambda(\lambda)e^{\lambda x}] = \sum_{j=0}^k \binom{k}{j} \Lambda^{(j)}(\lambda) x^{k-j} e^{\lambda x}$$

Seega saame (*) diferentseerimisel, et

$$L(x^k e^{\lambda x}) = \sum_{j=0}^k \binom{k}{j} \Lambda^{(j)}(\lambda) x^{k-j} e^{\lambda x}$$

Saadud seos peab kehtima iga λ korral. Valime $\lambda = \lambda_1$. Et $\Lambda^{(j)}(\lambda_1) = 0$, siis saame, et

$$L(x^k e^{\lambda x}) = 0.$$

Olemegi näidanud, et funktsioonid y_1, \dots, y_n on võrrandi $Ly = 0$ lahenditeks.

IV Kui $\lambda = \alpha \pm i\beta$ on r –kordne kompleksne karakteristlik väärtus, on ka vastavad lahendid y_1, \dots, y_{2r} kompleksed. Lahendid saame reaali- ja imaginaarosa eraldamisega.

$$y_1 = e^{\alpha x} \cos \beta x, y_2 = x e^{\alpha x} \cos \beta x, \dots, y_r = x^{r-1} e^{\alpha x} \cos \beta x,$$

$$y_{r+1} = e^{\alpha x} \sin \beta x, y_{r+2} = x e^{\alpha x} \sin \beta x, \dots, y_{2r} = x^{r-1} e^{\alpha x} \sin \beta x$$

IV Kui $\lambda = \alpha \pm i\beta$ on r -kordne kompleksne karakteristlik väärtus, on ka vastavad lahendid y_1, \dots, y_{2r} kompleksed. Lahendid saame reaali- ja imaginaarosa eraldamisega.

$$y_1 = e^{\alpha x} \cos \beta x, y_2 = x e^{\alpha x} \cos \beta x, \dots, y_r = x^{r-1} e^{\alpha x} \cos \beta x,$$

$$y_{r+1} = e^{\alpha x} \sin \beta x, y_{r+2} = x e^{\alpha x} \sin \beta x, \dots, y_{2r} = x^{r-1} e^{\alpha x} \sin \beta x$$